

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'INDÚSTRIA I TURISME

7258 *Reial decret 355/2024, de 2 d'abril, pel qual s'aprova la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1 «Ascensors», que regula la posada en servei, la modificació, el manteniment i la inspecció dels ascensors, així com l'increment de la seguretat del parc d'ascensors existent.*

La Directiva 95/16/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 29 de juny de 1995, sobre l'aproximació de les legislacions dels estats membres relatives als ascensors, va establir un nou marc, que va passar a ser obligatori, basat en el denominat «Nou enfocament» i, per a la seva aplicació, es va dictar el Reial decret 1314/1997, d'1 d'agost, pel qual es dicten les disposicions d'aplicació de la Directiva 95/16/CE del Parlament Europeu i del Consell sobre ascensors, modificat al seu torn pel Reial decret 57/2005, de 21 de gener, pel qual s'estableixen prescripcions per a l'increment de la seguretat del parc d'ascensors existent.

El 2014, la Directiva 95/16/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 29 de juny de 1995, va ser derogada per la Directiva 2014/33/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre l'harmonització de les legislacions dels estats membres en matèria d'ascensors i components de seguretat per a ascensors (refosa), transposada mitjançant el Reial decret 203/2016, de 20 de maig, pel qual s'estableixen els requisits essencials de seguretat per a la comercialització d'ascensors i components de seguretat per a ascensors, i que va derogar el Reial decret 1314/1997, d'1 d'agost.

La Directiva 2006/42/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de maig de 2006, relativa a les màquines i per la qual es modifica la Directiva 95/16/CE (refosa), va determinar que els ascensors de velocitat no superior a 0,15 metres per segon, fins llavors inclosos en l'àmbit d'aplicació de la Directiva 95/16/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 29 de juny de 1995, passen a ser regulats per la Directiva 2006/42/CE, amb efectes des del 30 de desembre de 2009.

Per part seva, s'ha publicat el Reglament (UE) 2023/1230 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2023, relatiu a les màquines, i pel qual es deroga la Directiva 2006/42/CE del Parlament Europeu i del Consell i la Directiva 73/361/CEE del Consell, per bé que els certificats d'examen CE de tipus expedits mantenen la seva validesa fins que caduquin.

El Reial decret 88/2013, de 8 de febrer, va aprovar la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1 «Ascensors» del Reglament d'aparells d'elevació i manutenció, aprovat pel Reial decret 2291/1985, de 8 de novembre, considerant la reglamentació aplicable en aquell moment.

Aquesta Instrucció definia, entre altres aspectes, les regles de seguretat aplicables als ascensors per protegir les persones i animals de companyia, i les coses contra els diferents riscos d'accidents que es poguessin produir a conseqüència del funcionament, manteniment i modificació d'aquests aparells.

Amb posterioritat a aquest Reial decret, es va publicar la Directiva 2014/33/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre l'harmonització de les legislacions dels estats membres en matèria d'ascensors i components de seguretat per a ascensors, que estableix requisits essencials de seguretat i salut obligatoris per al disseny i la fabricació dels ascensors i els components de seguretat, el compliment dels quals es pot fer a través de les normes harmonitzades corresponents, les quals, per bé que tenen un caràcter voluntari, gaudeixen de la denominada «presumpció de conformitat».

Aquesta Directiva va ser transposada al nostre ordenament jurídic mitjançant el Reial decret 203/2016, de 20 de maig, pel qual s'estableixen els requisits essencials de

seguretat per a la comercialització d'ascensors i components de seguretat per a ascensors.

L'aparició de nova reglamentació, juntament amb la resta de les versions de les normes aplicables al disseny dels ascensors, ha fet que la versió de l'any 2013 de la ITC esmentada hagi quedat desfasada.

D'altra banda, l'experiència adquirida en l'aplicació dels reglaments anteriors, així com l'evolució normativa i tècnica, obliga a reconsiderar les maneres de dur a terme les revisions de manteniment, tenint en compte les diferents condicions d'utilització dels ascensors.

Així mateix, el parc d'ascensors incorpora contínuament unitats amb nous avenços tecnològics, que augmenten la complexitat tècnica general. Malgrat que des de fa anys és obligació de l'instal·lador/a o fabricant, segons sigui el cas, subministrar amb l'ascensor un manual d'instruccions relatives a l'ús, el manteniment, la inspecció i la reparació, la realitat és que, en molts casos, i sobretot en els models més antics, aquesta documentació va deixar d'estar disponible en les instal·lacions.

Així les coses, les empreses conservadores han anat desenvolupant els seus plans de manteniment basant-se en la informació disponible subministrada pels únics legítims a proporcionar-la –empreses fabricants i empreses instal·ladores dels equips– i, quan no hi ha informació disponible, aplicant l'experiència adquirida a les unitats més antigues, tot depenent del tipus, la quantitat i la ubicació dels ascensors a càrrec seu.

D'altra banda, es pretén definir més bé la informació que cal proporcionar a qui sigui titular de la instal·lació, per part de l'empresa conservadora, en relació amb les activitats de manteniment. Això, unit a la creixent complexitat tècnica i organitzativa del manteniment, ha portat a definir en què ha de consistir un pla de manteniment que inclogui les actuacions mínimes que ha d'efectuar l'empresa conservadora.

Aquest Reial decret relatiu a aspectes de seguretat industrial, una de les finalitats declarades per l'article 2 de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, d'indústria, l'objecte del qual, segons l'article 9.1, és «la prevenció i limitació de riscos, així com la protecció contra accidents i sinistres capaçs de produir danys o perjudicis a les persones, flora, fauna, béns o al medi ambient, derivats de l'activitat industrial o de la utilització, funcionament i manteniment de les instal·lacions o equips...».

L'article 12.5 de la Llei esmentada indica que «Els Reglaments de seguretat industrial d'àmbit estatal els ha d'aprovar el Govern de la Nació, sense perjudici que les comunitats autònomes, amb competència legislativa sobre indústria, puguin introduir requisits addicionals sobre les mateixes matèries quan es tracti d'instal·lacions radicades en el seu territori». Ara bé, tenint en compte que les disposicions de les directives de la Unió Europea basades en el «Nou enfocament» constitueixen obligacions totals per als estats membres, que aquests han de complir de manera equivalent en tot el territori de la Unió Europea –per a la qual cosa han de retirar qualsevol disposició nacional prèvia que pugui haver-hi si contradiu el que s'hi ha estipulat, o abstenir-se de legislar sobre la mateixa matèria (amb l'excepció de la transposició mateixa)–, les comunitats autònomes no poden exercir la facultat a què es refereix l'article 12.5 de la Llei d'indústria pel que fa a les condicions de disseny objecte de la normativa europea esmentada.

D'altra banda, el dia 12 de desembre de 2014 es va publicar al Diari Oficial de la Unió Europea la Comunicació de la Comissió en el marc de l'aplicació de la Directiva 95/16/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 29 de juny de 1995, sobre l'aproximació de les legislacions dels estats membres relatives als ascensors, com a normes harmonitzades de les normes EN 81-20:2014 i EN 81-50:2014, que anul·len i substitueixen des de l'1 de setembre de 2017 les normes, també harmonitzades, EN 81-1:2001+A3:2010 i EN 81-2:2001+A3:2010. Posteriorment, es va publicar la Decisió d'execució (UE) 2021/76 de la Comissió, de 26 de gener de 2021, i la Decisió d'execució (UE) 2023/1646 de la Comissió, de 17 d'agost de 2023, relatives a les normes harmonitzades sobre ascensors i components de seguretat per a ascensors elaborades en suport de la Directiva 2014/33/UE del Parlament Europeu i del Consell.

Aquest canvi normatiu ha suposat un augment de la seguretat en els ascensors de nova instal·lació del qual no es beneficiaria el parc existent ara com ara, llevat que es prenguéss alguna mesura. Aquest increment de la seguretat ha vingut motivat fonamentalment pel tipus d'accidents més comuns a què estan exposats els usuaris, el personal tècnic conservador i el personal dels organismes d'inspecció.

Considerant els antecedents existents en la legislació espanyola sobre aquest aspecte, com van ser l'Ordre del 31 de març de 1981, per la qual es van fixar les condicions tècniques mínimes exigibles als ascensors existents, i el Reial decret 57/2005, de 21 de gener, pel qual s'estableixen prescripcions per a l'increment de la seguretat del parc d'ascensors existent, i els canvis normatius introduïts des de la seva entrada en vigor, cal tornar a incloure una sèrie de mesures mínimes que millorin la seguretat dels ascensors existents amb base en les noves prescripcions tècniques en vigor a l'hora de la publicació d'aquest Reial decret.

Aquesta normativa constitueix una norma reglamentària de seguretat industrial i s'aprova en exercici de les competències que, en matèria de seguretat industrial, té atribuïdes l'Administració General de l'Estat, a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència per determinar les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes en matèria d'indústria, tal com ha declarat reiteradament la jurisprudència constitucional. Sobre això cal assenyalar que la regulació que s'aprova té caràcter de normativa bàsica i recull previsions de caràcter marcadament tècnic, per la qual cosa la llei no és un instrument idoni per establir-la i està justificat aprovar-la mitjançant un reial decret.

Aquest projecte s'adequa als principis de bona regulació de conformitat amb els quals han d'actuar les administracions públiques en l'exercici de la iniciativa legislativa i la potestat reglamentària, com són els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, que preveu l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Així, es posa de manifest el compliment dels principis de necessitat i eficàcia i que la norma és conforme al principi de proporcionalitat, atès que conté la regulació imprescindible per a la consecució dels objectius esmentats prèviament. Igualment, s'ajusta al principi de seguretat jurídica, ja que aquesta norma és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic i s'ha pretès que sigui clara i que faciliti l'actuació i la presa de decisions de les persones i empreses. Quant al principi de transparència, s'han complert els diferents tràmits propis de la participació pública, això és, la consulta pública i els tràmits d'audiència i informació públiques. Pel que fa al principi d'eficiència, no s'estableixen càrregues administratives suplementàries que no es trobin justificades per raons de control i seguretat i, en qualsevol cas, que siguin les mínimes i proporcionades a la situació que es regula.

Per a l'elaboració d'aquest Reial decret s'han consultat les comunitats autònomes, així com, d'acord amb el que estableix l'article 26.6 de la Llei 50/1997, de 27 de novembre, del Govern, les entitats relacionades amb el sector, conegudes i considerades més representatives. Així mateix, aquest Reial decret ha estat objecte d'un informe del Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial, d'acord amb el que preveu l'article 18.3.a) de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, i l'article 2. d) del Reglament del Consell de Coordinació de la Seguretat Industrial aprovat pel Reial decret 251/1997, de 21 de febrer.

Finalment, s'ha comunicat aquest Reial decret a la Comissió Europea i als altres estats membres en compliment del que prescriu el Reial decret 1337/1999, de 31 de juliol, pel qual es regula la remissió d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i reglaments relatius als serveis de la societat de la informació, en aplicació de la Directiva (UE) 2015/1535 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de setembre de 2015, per la qual s'estableix un procediment d'informació en matèria de reglamentacions tècniques i de regles relatives als serveis de la societat de la informació.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Indústria i Turisme, amb l'aprovació prèvia de la llavors ministra d'Hisenda i Funció Pública, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 2 d'abril de 2024,

DISPOSO:

Article únic. *Aprovació de la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1 «Ascensors».*

S'aprova la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1, «Ascensors», del Reglament d'aparells d'elevació i manutenció, aprovat per Reial decret 2291/1985, de 8 de novembre, el text del qual s'inclou a continuació.

Disposició addicional primera. *Acceptació de documents d'altres estats membres a l'efecte d'acreditació del compliment de requisits.*

A l'efecte d'acreditar el compliment dels requisits exigits a les empreses conservadores, s'accepten els documents procedents d'un altre Estat membre dels quals es desprengui que es compleixen aquests requisits, en els termes que preveu l'article 17 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici.

Disposició addicional segona. *Cobertura de l'assegurança o una altra garantia equivalent subscripta en un altre Estat.*

Quan l'empresa conservadora d'ascensors que s'estableix o exerceix l'activitat a Espanya ja estigui coberta per una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent o comparable en l'essencial pel que fa a la seva finalitat i a la cobertura que ofereixi en termes de risc assegurat, suma assegurada o límit de la garantia en un altre Estat membre en el qual ja estigui establerta, es considera complerta l'exigència que estableix la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1 que s'aprova en aquest Reial decret. Si l'equivalència amb els requisits és només parcial, l'empresa conservadora ha d'ampliar l'assegurança o garantia equivalent fins a completar les condicions exigides. En el cas d'assegurances o altres garanties subscrites amb entitats asseguradores i entitats de crèdit autoritzades en un altre Estat membre, a l'efecte de justificació s'accepten els certificats emesos per aquestes.

Disposició addicional tercera. *Obligacions en matèria d'informació i reclamacions.*

Les empreses conservadores han de complir les obligacions d'informació dels prestadors i les obligacions en matèria de reclamacions que estableixen, respectivament, els articles 22 i 23 de la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, sense perjudici de les obligacions que estableix la Llei general per a la defensa dels consumidors i usuaris i altres lleis complementàries, el text refós de la qual es va aprovar pel Reial decret legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, quan sigui aplicable.

Disposició addicional quarta. *Increment de la seguretat en els ascensors existents.*

A l'annex VII de la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1, que s'aprova en aquest Reial decret, s'indiquen les mesures mínimes obligatòries que s'han d'implantar als ascensors la introducció dels quals en el mercat es va fer abans de l'entrada en vigor d'aquesta Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1, així com els terminis per dur-les a terme.

La introducció d'aquestes mesures als ascensors s'ha d'ajustar al que disposen els articles 9, concepte de modificacions, i 10, execució de les modificacions, de la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1 que s'aprova en aquest Reial decret.

Disposició addicional cinquena. *Normes UNE per a l'aplicació de la ITC AEM 1 «Ascensors».*

A l'annex XII d'aquesta ITC es recull la llista de les normes UNE, identificades pel seu títol i numeració, que, de manera total o parcial, es prescriuen per al compliment dels requisits inclosos en aquesta.

Les edicions concretes de les normes UNE que figuren a l'annex continuen sent vàlides per a la correcta aplicació de la ITC, encara que s'hagin aprovat i publicat edicions posteriors de les normes, mentre no es publiqui al «Butlletí Oficial de l'Estat» l'ordre del titular del Ministeri d'Indústria i Turisme que actualitzi l'annex XII esmentat.

La mateixa ordre ministerial indicarà les noves referències i la data a partir de la qual seran aplicables les noves edicions i, en conseqüència, la data en què les antigues edicions deixaran de ser-ho.

No obstant això, quan no s'hagi dictat aquesta ordre, s'entén que també compleix les condicions reglamentàries l'edició de la norma posterior a la que figuri a la llista de normes, sempre que aquesta s'hagi publicat al Diari Oficial de la Unió Europea.

Disposició addicional sisena. *Pla de manteniment de l'ascensor.*

Les empreses conservadores hauran de disposar, en el termini d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret i per a cada tipus d'ascensor objecte de les seves tasques de manteniment, un pla de manteniment de conformitat amb el que preveu l'article 5.3 d'aquesta ITC AEM 1.

Disposició addicional setena. *Manual de funcionament de l'ascensor.*

L'empresa conservadora ha de disposar d'unes instruccions, conformes a l'annex VIII, per a l'ús segur de cada ascensor objecte de la seva activitat de manteniment, de les quals n'ha de lliurar una còpia a qui ostenti la titularitat de la instal·lació.

En cas de no disposar d'aquestes instruccions, les ha d'elaborar en el termini màxim de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquesta ITC AEM 1.

Disposició transitòria primera. *Ascensors existents inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta instrucció tècnica.*

1. Els ascensors posats en servei la introducció en el mercat dels quals s'hagi efectuat amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, i hagin estat registrats en l'òrgan competent de la comunitat autònoma, continuen regint-se per les prescripcions del reglament que els hagi sigut aplicable pel que fa a requisits essencials de seguretat i la seva comercialització, sense perjudici del que disposa sobre manteniment, inspeccions i modificacions aquesta Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1, aprovada per aquest Reial decret. Independentment d'això, s'han de sotmetre a les adaptacions necessàries per incrementar la seguretat en els ascensors existents, tal com estableix la disposició addicional quarta d'aquest Reial decret.

2. Quan hi hagi condicions tècniques objectives que impedeixin la implantació de les mesures que estableix l'annex VII, la persona que sigui titular de l'ascensor ha de sol·licitar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma la seva exoneració. Juntament amb la sol·licitud i la justificació de la impossibilitat esmentada, s'han de proposar les mesures alternatives de seguretat equivalents. L'òrgan competent de la comunitat autònoma decideix sobre la sol·licitud, per a la qual cosa és obligatòria la presentació prèvia d'un informe favorable d'un organisme de control.

3. Els ascensors la introducció en el mercat dels quals s'hagi efectuat amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, i no hagin estat registrats amb anterioritat, continuen regint-se per les prescripcions del reglament que els hagi sigut aplicable en la introducció en el mercat, i han de fer efectiu aquest registre, per a la qual cosa disposen, des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, d'un any des de l'endemà de la publicació d'aquest Reial decret fins a un any després de la seva entrada en vigor.

En tots els casos anteriors en què sigui necessari efectuar el registre, i sense perjudici de l'excepció indicada en el cas 2, els o les titulars han de procedir per a aquest tal com estipula l'article 3. Per als ascensors per als quals no es disposi de marcatge CE perquè l'aparell és anterior al Reial decret 1314/1997, d'1 d'agost, pel qual es dicten les disposicions d'aplicació de la Directiva del Parlament Europeu i del Consell 95/16/CE, la declaració de conformitat s'ha de substituir per un certificat emès per una persona tècnica titulada competent d'una empresa mantenidora, incloent-hi plans i una memòria amb càlculs justificatius de la idoneïtat de l'equip, i atès que l'equip està en servei, el certificat d'inspecció inicial favorable s'ha de substituir per un certificat d'inspecció periòdica favorable, efectuada com a màxim amb un mes d'antelació respecte a la comunicació a l'òrgan competent de la comunitat autònoma.

Disposició transitòria segona. *Organismes de control habilitats.*

Els organismes de control ja habilitats per a la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1 que es deroga poden continuar duent a terme la seva activitat sense necessitat de presentar una nova declaració responsable, i per actualitzar la seva acreditació tenen un termini de divuit mesos des de la data d'entrada en vigor de la ITC AEM 1, que s'aprova en aquest Reial decret.

Disposició transitòria tercera. *Empreses conservadores prèviament habilitades.*

1. Les empreses conservadores ja habilitades per a la conservació d'ascensors en la data d'entrada en vigor de la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1 que s'aprova en aquest Reial decret, poden continuar duent a terme la seva activitat sense necessitat de presentar una nova declaració responsable, sense perjudici que les administracions públiques puguin sol·licitar la informació necessària per comprovar el que han declarat.

2. Sense perjudici del que estableix l'apartat anterior, la resta de condicions i requisits que estableix aquest Reial decret són aplicables a les empreses assenyalades a l'apartat anterior des de la seva entrada en vigor.

Disposició transitòria quarta. *Personal qualificat d'empreses conservadores prèviament habilitades.*

El personal ja qualificat com a personal tècnic conservador d'ascensors a l'entrada en vigor d'aquesta Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1 mantindrà aquesta qualificació.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

1. Queden expressament derogades les disposicions següents:

a) El Reial decret 57/2005, de 21 de gener, pel qual s'estableixen prescripcions per a l'increment de la seguretat del parc d'ascensors existent.

b) El Reial decret 88/2013, de 8 de febrer, pel qual s'aprova la Instrucció tècnica complementària AEM 1 «Ascensors» del Reglament d'aparells d'elevació i manutenció, aprovat pel Reial decret 2291/1985, de 8 de novembre.

c) L'Ordre de 30 de juny de 1966 per la qual s'aprova el text revisat del Reglament d'aparells elevadors.

d) L'Ordre de 26 de maig de 1989 per la qual s'aprova la Instrucció tècnica complementària MIE-AEM3 del Reglament d'aparells d'elevació i manutenció referent a carretons automotors de manutenció.

2. Així mateix, queden derogades totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquest Reial decret.

Disposició final primera. *Modificació de la Instrucció tècnica complementària «MIE-AEM-4» del Reglament d'aparells d'elevació i manteniment, referent a grues mòbils autopropulsades, aprovada pel Reial decret 837/2003, de 27 de juny.*

La Instrucció tècnica complementària «MIE-AEM-4» del Reglament d'aparells d'elevació i manteniment, referent a grues mòbils autopropulsades, aprovada pel Reial decret 837/2003, de 27 de juny, queda modificada de la manera següent:

U. La definició 3. «Empresa arrendadora» de l'apartat A. «Definicions generals» de l'apartat 2. «Definicions», queda redactada de la manera següent:

«3. Empresa arrendadora: és tot titular (com a propietari, arrendador financer o similar) de grues mòbils que les arrenda amb operador, mitjançant les condicions generals de contractació, degudament registrades.»

Dos. L'apartat 6, «Expedició i validesa del carnet», de l'annex VII, «Carnet d'operador de grua mòbil autopropulsada», queda redactat de la manera següent:

«6.1 El carnet d'operador de grua mòbil autopropulsada l'ha d'expedir l'òrgan competent de la comunitat autònoma, una vegada acreditada pel sol·licitant l'adquisició dels coneixements mitjançant alguna de les vies que estableix l'apartat 3 d'aquest annex, així com els requisits que estableix el mateix punt.

6.2 El carnet té una validesa de cinc anys, transcorreguts els quals pot ser objecte de renovació per períodes quinquennals, prèvia acreditació del requisit que estableix l'apartat 3.3 d'aquest annex.

Adicionalment per a la via c) de demostració de coneixements mitjançant la certificació de persones per una entitat acreditada, el certificat de la persona ha d'estar vigent en el moment de la renovació del carnet.»

Disposició final segona. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.13a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

Disposició final tercera. *Habilitacions normatives.*

1. S'autoritza la persona titular del Ministeri competent en matèria d'indústria per dictar, en l'àmbit de les seves competències, les disposicions necessàries per assegurar l'adequada aplicació i desplegament d'aquest Reial decret.

2. Es faculta la persona titular del Ministeri competent en matèria d'indústria perquè, per raons de seguretat, tenint en compte el desenvolupament tecnològic, pugui aprovar, amb caràcter general i provisional i mitjançant una ordre, prescripcions tècniques relatives a la instal·lació, les inspeccions periòdiques, les reparacions o les modificacions dels ascensors no inclosos o exclosos de l'àmbit d'aplicació de la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1. Aquestes prescripcions han d'anar dirigides a possibilitar un grau de seguretat almenys equivalent a l'establert per als ascensors inclosos en aquest àmbit d'aplicació.

3. Igualment, s'habilita la persona titular del Ministeri competent en matèria d'indústria perquè, mitjançant una ordre, pugui declarar de compliment obligat normes UNE emeses per organismes de normalització europeus o internacionals, sempre que corresponguin a l'àmbit d'aplicació del Reial decret i de la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1.

Disposició final quarta. *Mesures d'aplicació.*

L'òrgan directiu competent en matèria de seguretat industrial del Ministeri competent en matèria d'indústria pot elaborar i mantenir actualitzada una guia tècnica per a l'aplicació pràctica dels requisits de la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1, aprovada per aquest Reial decret, la qual pot establir aclariments de caràcter general.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret i la ITC AEM 1 que aprova entren en vigor l'1 de juliol de 2024.

Madrid, 2 d'abril de 2024.

FELIPE R.

El ministre d'Indústria i Turisme,
JORDI HEREU BOHER

INSTRUCCIÓ TÈCNICA COMPLEMENTÀRIA ITC AEM 1

Ascensors

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Objecte.

Aquesta Instrucció tècnica complementària (d'ara endavant ITC) té per objecte definir les condicions de seguretat dels ascensors definits a l'article 2, i estableix el procediment de la posada en servei i la modificació d'aquests, així com els requisits de manteniment i inspecció, amb l'objectiu de protegir les persones, els animals de companyia i els béns contra els diferents riscos d'accidents que es puguin produir a conseqüència del funcionament, les modificacions i el manteniment d'aquests aparells.

2. Àmbit d'aplicació.

Aquesta ITC s'aplica a qualsevol ascensor segons el que defineix l'article 2.

S'exclouen de l'àmbit d'aplicació d'aquesta ITC:

- a) Els aparells d'elevació d'obres de construcció,
- b) Les instal·lacions de cables, inclosos els funiculars,
- c) Els aparells d'elevació especialment dissenyats i fabricats per a fins militars o policials,
- d) Els aparells d'elevació des dels quals es puguin efectuar treballs,
- e) Els aparells d'elevació per a pous de mines,
- f) Els aparells d'elevació destinats a moure actors durant representacions artístiques,
- g) Els aparells d'elevació instal·lats en mitjans de transport,
- h) Els aparells d'elevació vinculats a una màquina i destinats exclusivament a l'accés a llocs de treball, inclosos els punts de manteniment i inspecció de la màquina,
- i) Els trens de cremallera,
- j) Les escales mecàniques i andanes mòbils,
- k) Els aparells elevadors que discorren durant una escala o rampa, i
- l) Els aparells elevadors amb només dues parades que serveixin una distància vertical inferior a l'existent entre dues plantes d'un edifici o construcció, amb una distància màxima entre les dues parades de tres metres.

Article 2. *Definicions.*

Als efectes del present Reial decret, s'entén per:

a) «Ascensor»: a l'efecte d'aquesta ITC, és l'aparell d'elevació instal·lat permanentment en edificis o construccions, proveït d'un habitacle, que serveix nivells definits seguint un recorregut fix, que es desplaça al llarg de guies (rígides o no) amb una inclinació sobre l'horitzontal superior a 15 graus, destinat al transport:

- 1r. De persones i animals de companyia;
- 2n. De persones, animals de companyia i objectes;
- 3r. Només d'objectes, si l'habitacle és accessible, és a dir, si una persona pot entrar-hi sense dificultat, i si està proveït d'òrgans d'accionament situats dins l'habitacle o a l'abast d'una persona situada dins d'aquest.

La consideració d'«ascensor» es té independentment de la designació popular, comercial o la que figuri en normes tècniques i la velocitat amb què es desplaça l'habitable.

b) «Habitacle»: part de l'ascensor en què se situen les persones, els animals de companyia o els objectes per ser elevats o descendits.

c) «Ascensor tipus»: ascensor representatiu la documentació tècnica del qual mostra com es compliran els requisits essencials de salut i seguretat que estableix l'annex I de la directiva corresponent en els ascensors derivats de l'ascensor tipus en funció de paràmetres objectius.

d) «Comercialització»: qualsevol subministrament, remunerat o gratuït, d'un component de seguretat per a ascensors per a la seva distribució o utilització en el mercat de la Unió Europea en el transcurs d'una activitat comercial.

e) «Introducció en el mercat»: la primera comercialització en el mercat de la Unió Europea d'un component de seguretat per a ascensors, o la instal·lació, remunerada o gratuïta, d'un ascensor per a la seva utilització en el mercat de la Unió Europea en el transcurs d'una activitat comercial. Es considera que un ascensor està instal·lat quan se n'ha finalitzat el muntatge a l'emplaçament definitiu i s'ha expedit la declaració de conformitat corresponent complint els requisits del marcatge CE.

f) «Posada en servei d'un ascensor»: acte mitjançant el qual, per primer cop, i una vegada instal·lat, l'ascensor es posa a disposició dels i les usuàries, amb el compliment dels requisits que estableix l'article 3 «Posada en servei dels ascensors» d'aquesta ITC.

g) «Instal·lador o instal·ladora»: persona física o jurídica que assumeix la responsabilitat del disseny, la fabricació, la instal·lació i la introducció en el mercat de l'ascensor.

h) «Fabricant»:

1r Una persona física o jurídica que fabriquï un component de seguretat per a ascensors o que n'encarregui el disseny o la fabricació i comercialitzi aquest component de seguretat per a ascensors sota el seu nom o marca registrada, o

2n Una persona física o jurídica que dissenyi o fabriquï una màquina inclosa en l'àmbit d'aplicació d'aquesta instrucció tècnica i que sigui responsable de la conformitat d'aquesta màquina amb el Reial decret 1644/2008, de 10 d'octubre, pel qual s'estableixen les normes per a la comercialització i la posada en servei de les màquines, o segons es defineix en el Reglament (UE) 2023/1230 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2023, relatiu a les màquines, i pel qual es deroguen la Directiva 2006/42/CE del Parlament Europeu i del Consell i la Directiva 73/361/CEE del Consell, amb vista a la seva comercialització sota el seu propi nom o la seva pròpia marca, o per al seu propi ús. En absència d'un fabricant en el sentit indicat, es considera fabricant qualsevol persona física o jurídica que comercialitzi o posi en servei una màquina inclosa en l'àmbit d'aplicació d'aquesta instrucció tècnica.

i) «Representant autoritzat o autoritzada»: qualsevol persona física o jurídica establerta a la Unió Europea que ha rebut un manament per escrit d'un instal·lador/a o un fabricant per actuar en nom seu en tasques específiques.

j) «Importador o importadora»: qualsevol persona física o jurídica establerta a la Unió Europea que introdueixi en el mercat de la Unió Europea un component de seguretat per a ascensors provinent d'un tercer país.

k) «Distribuïdor o distribuïdora»: qualsevol persona física o jurídica integrada en la cadena de distribució, diferent de la persona fabricant o importadora, que comercialitzi un component de seguretat per a ascensors.

l) «Agents econòmics»: instal·lador/a, fabricant, representant autoritzat/da, importador/a i distribuïdor/a.

m) «Especificació tècnica»: document en el qual es defineixen els requisits tècnics d'un ascensor o component de seguretat per a ascensors.

n) «Norma harmonitzada»: norma d'acord amb la definició de l'article 2.1.c) del Reglament (UE) núm. 1025/2012 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2012, sobre la normalització europea, pel qual es modifiquen les directives 89/686/CEE i 93/15/CEE del Consell i les directives 94/9/CE, 94/25/CE, 95/16/CE, 97/23/CE, 98/34/CE, 2004/22/CE, 2007/23/CE, 2009/23/CE i 2009/105/CE del Parlament Europeu i del Consell i pel qual es deroga la Decisió 87/95/CEE del Consell i la Decisió núm. 1673/2006/CE del Parlament Europeu i del Consell.

ñ) Animal de companyia: animal que tenen en poder seu les persones, sempre que la seva tinença no tingui com a destinació el consum o l'aprofitament de les seves produccions, o no es dugui a terme, en general, amb fins comercials o lucratiu.

o) «Acreditació»: acreditació d'acord amb la definició de l'article 2.10 del Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93.

p) «Organisme nacional d'acreditació»: organisme nacional d'acreditació d'acord amb la definició que preveu l'article 2.11 del Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008.

q) «Avaluació de la conformitat»: procés pel qual es verifica si se satisfan els requisits essencials de seguretat i salut de l'annex I d'aquest Reial decret en relació amb un ascensor o un component de seguretat per a ascensors.

r) «Organisme de control»: organisme que desenvolupa activitats d'avaluació de la conformitat, que inclouen calibratge, assaig, certificació i inspecció, tal com ho estableix el Reial decret 2200/1995, de 28 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de la infraestructura per a la qualitat i la seguretat industrial.

s) «Recuperació»: en relació amb un ascensor, qualsevol mesura destinada a aconseguir el desmuntatge i l'eliminació segura d'un ascensor i, en relació amb un component de seguretat per a ascensors, qualsevol mesura destinada a aconseguir la devolució d'un component de seguretat per a ascensors ja posat a disposició de l'instal·lador/a o de l'usuari/ària final.

t) «Legislació d'harmonització de la Unió Europea»: qualsevol legislació de la Unió Europea que harmonitzi les condicions per a la comercialització dels productes.

u) «Marcatge CE»: marcatge pel qual l'instal·lador/a de l'ascensor o fabricant del component de seguretat per a ascensors indica que és conforme a tots els requisits aplicables que estableix la legislació d'harmonització de la Unió Europea que preveu la seva col·locació.

v) «Velocitat nominal»: velocitat de la cabina, en metres per segon, per a la qual s'ha construït l'aparell elevador.

w) «Manual de funcionament»: compilació d'informació rellevant destinada a possibilitar una utilització segura de l'ascensor per part del o l'usuari/ària, de les empreses conservadores i dels organismes d'inspecció, redactada d'acord amb l'annex VIII.

x) «Titular d'un ascensor»: és el seu propietari o propietària o, si escau, l'arrendatari o arrendatària.

y) «Manteniment»: combinació de totes les accions tècniques, administratives i de gestió efectuades durant el cicle de vida d'un element, destinades a conservar-lo o a tornar-lo a un estat en què pugui desenvolupar la funció requerida. Inclou el manteniment preventiu, correctiu, predictiu i el rescat de persones i animals de companyia. Són activitats no separables.

z) «Registre de manteniment»: historial que recull informació rellevant sobre les incidències i actuacions efectuades sobre un ascensor durant la seva vida útil. Consta almenys de:

- 1r Els butlletins de manteniment ordinari.
- 2n Incidències i avaries.
- 3r Accidents.
- 4t Reparacions i canvis de peces.

5è Components de seguretat: amb la finalitat de facilitar i assegurar la traçabilitat dels components de seguretat d'una instal·lació, les empreses conservadores han de reflectir en aquest registre les característiques dels components de seguretat, incloent-hi, almenys, el tipus de component i el seu número de tipus, lot o sèrie o qualsevol altre element que en permeti la identificació. Aquesta informació en el registre s'ha de mantenir encara que se substitueixi el component de seguretat.

6è Modificacions.

7è Inspeccions incloses en el capítol V.

aa) «Tècnica o tècnic titulat universitari competent»: s'entén per tècnica o tècnic titulat universitari competent la persona que ostenta un títol universitari amb competències específiques en la matèria objecte d'aquesta ITC.

ab) «Ascensor existent»: el que tot i haver passat el tràmit de l'article 3, «posada en servei», no hagi estat donat de baixa definitiva en l'òrgan competent en matèria de seguretat industrial.

ac) «Comunicació o notificació fidedigna»: la que, pels mitjans utilitzats, en garanteix la recepció per part de la persona física o jurídica a qui va destinada.

ad) «Fitxa tècnica»: document que defineix les característiques tècniques més importants de l'ascensor el contingut mínim del qual s'inclou en el model orientatiu que es defineix a l'annex XI.

ae) «Habitatge unifamiliar»: construcció situada en una parcel·la independent o adossada, que serveix de residència habitual, permanent o temporal, per a una sola unitat familiar.

af) «Avaria»: qualsevol esdeveniment que interrompi el servei de l'ascensor, exclosa la fallada en el subministrament elèctric, i que requereixi la intervenció de l'empresa conservadora per tornar a posar-lo en funcionament, així com qualsevol reparació que impliqui deixar fora de servei l'aparell per un període superior a 12 hores.

ag) «Accident»: tenen la consideració d'accident els danys a les persones, els animals, els béns o la instal·lació mateixa, causats pel funcionament de l'aparell o per agents externs a aquest.

CAPÍTOL II

Posada en servei

Article 3. *Posada en servei dels ascensors.*

1. Per a la posada en servei dels ascensors a què es refereix aquesta ITC, el o la titular o representant ha de presentar, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma, la documentació següent, que ha d'incloure la referència al número de sèrie, o bé, quan la comunitat autònoma ho determini, una declaració responsable que es disposa de la documentació:

- a) La fitxa tècnica de la instal·lació.
- b) La declaració CE o UE de conformitat.
- c) El manual de funcionament, segons l'annex VIII.
- d) La còpia del contracte de manteniment.
- e) Quan sigui aplicable, les actes d'assaig relacionades amb el control final.
- f) El certificat d'inspecció inicial favorable duta a terme com a màxim amb tres mesos d'antelació respecte a la comunicació a l'òrgan competent de la comunitat autònoma de la posada en servei.

Una vegada rebuda la comunicació segons model orientatiu de l'annex VI, l'òrgan competent atorga un número d'identificació i registre a l'aparell (RAE) que s'ha d'incorporar a la documentació anterior.

L'instal·lador/a o fabricant ha de lliurar al o la titular l'original o una còpia de tota la documentació necessària per a la posada en servei de l'ascensor i conservar-ne una còpia durant almenys deu anys des que finalitzi el manteniment dels ascensors.

No es pot utilitzar l'ascensor en qualsevol de les seves fases prèvies a la posada en servei i a disposició de l'usuari o usuària final, per a fins diferents dels previstos, com ara l'aprofitament com a aparell elevador de materials o persones per a la construcció.

2. Les condicions de disseny dels ascensors subjectes a les disposicions d'aplicació dels reials decrets que transposen directives de la Unió Europea estan subjectes a les regles d'excepcionalitat que s'hi estableixen.

Pel que fa, en particular, a l'apartat 2.2 de l'annex I del Reial decret 203/2016, de 20 de maig, pel qual s'estableixen els requisits essencials de seguretat per a la comercialització d'ascensors i components de seguretat per a ascensors, s'han de tenir en compte les situacions següents:

a) Cas d'un edifici nou. S'han de disposar els refugis o espais lliures que indica l'epígraf 2.2 esmentat, llevat que es demostrï a l'òrgan competent de la comunitat autònoma que aquesta possibilitat no existeix, cas en el qual s'ha de procedir com indica l'epígraf següent.

b) Cas d'un edifici existent. S'han de disposar els refugis o espais lliures que indica l'epígraf 2.2 esmentat. No obstant això, en casos excepcionals, en particular en casos d'edificis historicoartístics, o per possibilitar l'accessibilitat, si el o la titular de la instal·lació, una vegada estudiades totes les possibilitats per practicar aquests refugis o espais lliures, arriba a la conclusió que materialment no es pot adoptar aquesta disposició, o que s'haurien de fer servir mitjans tècnics o econòmics desproporcionats per fer-ho, ha de sol·licitar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma que reconegui, abans de l'execució de la instal·lació, la situació d'excepcionalitat corresponent.

La sol·licitud d'aquest reconeixement, que la pot fer el o la titular de l'ascensor o l'empresa que farà la modificació, ha d'anar acompanyada de la documentació següent:

1r En cas que sigui sol·licitat per l'empresa instal·ladora, aquesta ha de presentar un document signat pel o la titular de l'ascensor o representant d'aquest en el qual consti que delega a aquesta empresa la tramitació del reconeixement previ de la situació excepcional.

2n Informe de la tècnica o tècnic titulat universitari competent responsable dels treballs en l'immoble en el qual es justifiquin els motius de la impossibilitat d'incorporar els refugis reglamentaris, amb descripció de la situació excepcional.

L'òrgan competent esmentat ha d'emetre una resolució motivada.

Si la situació d'excepcionalitat és reconeguda com a tal, l'instal·lador/a ha de justificar la mesura compensatòria a la disposició de refugis o espais lliures que introdueix en el seu disseny, i incloure-la en l'expedient tècnic de fabricació, de la mateixa manera que la resta de requisits essencials.

Les mesures compensatòries per aconseguir un grau de seguretat equivalent, quan no es puguin disposar aquests refugis o espais lliures, han de ser aprovades per un organisme notificat a través d'una de les vies d'avaluació de la conformitat del disseny habilitades per la directiva d'ascensors.

Aquestes mesures no han de ser objecte d'aprovació per part de l'òrgan competent de la comunitat autònoma.

L'instal·lador/a ha d'afegir una còpia de la resolució motivada, o referència d'aquesta, a la documentació que, d'acord amb l'apartat 1 d'aquest article, s'aporti per a la posada en servei dels ascensors, i conservar-ne una còpia en el registre de l'ascensor.

CAPÍTOL III

Manteniment

Article 4. *Obligacions del o la titular.*

El/la titular d'un ascensor és responsable de:

1. Permetre l'ús de l'ascensor només durant el període en què tingui contractat un servei de manteniment que n'asseguri el bon funcionament. El o la titular, o el seu representant, ha de formalitzar aquesta contractació amb una empresa conservadora d'ascensors de les que estableix l'article 6, de manera que permeti la realització per part d'aquesta de les revisions i comprovacions reglamentàries.

El/la titular de l'aparell es responsabilitza de lliurar el registre de manteniment de l'empresa conservadora sortint a l'empresa conservadora entrant amb la qual hagi contractat el manteniment, perquè aquesta l'actualitzi durant el temps que proporcioni aquest servei.

En cas que totes les instal·lacions d'un edifici siguin mantingudes per una única empresa de «manteniment integral», l'activitat de la qual consisteix a prestar un conjunt de serveis de manteniment de les instal·lacions d'un edifici, aquesta pot incloure el manteniment dels ascensors d'aquest edifici en la seva oferta de serveis.

No obstant això, aquesta empresa de manteniment integral només pot prestar aquest servei a través d'una empresa conservadora d'ascensors que compleixi el que estableix aquesta ITC o bé estar habilitada ella mateixa com empresa conservadora d'ascensors que compleix els requisits d'aquesta ITC.

2. Sol·licitar a l'empresa conservadora mitjançant una comunicació fidedigna la posada fora de servei de l'ascensor quan tingui coneixement que la seva utilització no reuneix les degudes garanties de seguretat.

3. Informar l'empresa conservadora mitjançant una comunicació fidedigna de manera immediata en cas d'accident, o en un termini màxim de 24 hores en cas d'anomalia en el funcionament, o qualsevol deficiència o abandonament en relació amb la deguda conservació de l'ascensor. En cas que la comunicació no sigui atesa, ha de comunicar aquesta circumstància davant l'òrgan competent de l'Administració pública.

4. En el mateix sentit, quan el/la titular tingui coneixement per escrit per part de l'empresa conservadora dels elements de l'ascensor que, arran de les comprovacions de manteniment o per les indicacions del fabricant d'algun component, s'hagin de reparar o substituir, perquè s'ha detectat que no es compleixen les condicions de seguretat que li són exigibles, ha de procedir segons el que indiqui l'empresa conservadora en el termini definit per aquesta segons el risc detectat, o, si es compleix el termini sense que s'hagin reparat els defectes, ha de sol·licitar la posada fora de servei temporal de l'ascensor a l'empresa conservadora. En cas de discrepàncies en el dictamen de l'empresa conservadora, el/la titular pot contractar la realització d'una inspecció dels elements motiu de la discrepància per part d'un organisme de control.

5. Contractar, quan sigui el moment, per si mateix o a través del seu representant, la inspecció reglamentària a què es refereix l'article 11 d'aquesta ITC una vegada posat en servei l'ascensor, i a aquest fi facilitar l'accés als organismes de control i tenir a la seva disposició el certificat de l'última inspecció, així com de la documentació tècnica de l'ascensor en poder del o la titular. La inspecció periòdica no la pot contractar, en cap cas, l'empresa conservadora.

6. Contractar amb una empresa conservadora habilitada l'esmena dels defectes indicats en el certificat que emeti després de la inspecció de l'ascensor l'organisme de control en els terminis establerts per aquesta entitat.

7. Deixar fora de servei temporal: quan el/la titular decideixi deixar fora de servei de forma temporal l'ascensor, ho ha de comunicar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma indicant la identificació de l'ascensor i un certificat de l'empresa conservadora

en el qual consti que ha deixat l'aparell fora de servei de manera efectiva. L'ascensor només es pot tornar a posar en funcionament per una empresa conservadora.

Per a la represa del servei, el/la titular ho ha de comunicar al mateix òrgan, aportant el corresponent contracte de manteniment en vigor o, si ho determina la comunitat autònoma, una declaració responsable.

Si l'aparell està parat durant un període superior a tres mesos, s'ha de fer una revisió de manteniment amb l'abast d'una revisió anual definida en la norma UNE 58720 Manteniment preventiu d'ascensors. Aquest període no afecta els terminis de les inspeccions periòdiques, de manera que, si durant la baixa temporal s'han superat els terminis d'inspecció periòdica, l'alta ha de ser precedida d'una inspecció periòdica favorable sense defectes.

8. Conservar el registre de manteniment de l'ascensor. El/la titular de la instal·lació té l'obligació de conservar els originals, o si escau, una còpia, de la documentació següent:

- a) Registre de posada en servei emès per l'òrgan competent en matèria de la comunitat autònoma.
- b) Si escau, declaració de conformitat CE o UE de l'aparell d'elevació.
- c) Fitxa tècnica de la instal·lació.
- d) Manual de funcionament.
- e) Registre de manteniment de l'ascensor.
- f) Contracte de manteniment amb una empresa conservadora habilitada.
- g) Els certificats d'inspecció periòdica.

El/la titular de l'ascensor ha de tenir a disposició de l'òrgan competent de la comunitat autònoma la documentació anterior, que s'ha de lliurar prèvia sol·licitud d'aquest òrgan.

En cas de canvi d'empresa conservadora, el/la titular de l'ascensor ha de facilitar a la nova empresa una còpia de la documentació esmentada anteriorment.

Quan es produeixi un canvi d'empresa conservadora, el/la titular de l'ascensor o, en nom seu, la nova empresa ha de comunicar a l'anterior, de forma fefaent i amb antelació al canvi, la data des de la qual es farà càrrec de l'ascensor, que ha de coincidir amb la que figuri en el contracte de manteniment. Aquesta comunicació s'ha d'arxivar en el registre de manteniment de l'ascensor.

Article 5. *Realització del manteniment.*

1. Empreses intervinents.

El manteniment dels ascensors l'han de dur a terme empreses conservadores, a les quals fa referència l'article 6 d'aquesta ITC.

2. Criteris generals.

L'execució tècnica del manteniment dels ascensors l'han de dur a terme les o els conservadors d'ascensors de l'empresa conservadora, tenint en compte el manual de funcionament de l'ascensor descrit en l'annex VIII.

Les comprovacions mínimes a fer en les revisions de manteniment preventiu dels ascensors són les que estableix la Norma UNE 58720.

3. Pla de manteniment.

Les empreses conservadores han de disposar, per a cada ascensor que conservin, d'un pla de manteniment actualitzat, elaborat segons es defineix en la norma UNE 58720, i que inclogui les activitats, els procediments, els recursos materials i humans i la durada, així com tota la informació necessària per a la realització de les tasques de manteniment en condicions de seguretat.

El contingut mínim d'aquest pla ha d'incloure:

a) Les actuacions considerades com a mínimes que s'indiquen a la Norma UNE 58720, més les derivades de les instruccions de l'instal·lador/a o fabricant, més les que l'empresa conservadora consideri, a parer seu, necessàries en funció de les peculiaritats de cada ascensor.

b) Temps estimat establert per a la realització del manteniment.

c) Personal necessari en aquestes operacions considerant especialment els treballs a fer al buc o al sostre de l'ascensor, així com quan es manipulin components mecànics en moviment o components elèctrics o electrònics.

Aquest pla ha d'estar a disposició de l'òrgan competent de la comunitat autònoma i s'ha de lliurar prèvia sol·licitud d'aquest òrgan.

4. Terminis.

Les empreses conservadores han de fer les revisions presencials de manteniment preventiu dels ascensors, almenys, en els terminis següents:

a) Ascensors en habitatges unifamiliars i ascensors posats en servei mitjançant declaració CE de conformitat segons el Reial decret 1644/2008, de 10 d'octubre, o mitjançant declaració UE de conformitat segons el Reglament (UE) 2023/1230 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2023, instal·lats en edificis d'habitatges de fins a tres parades i que no puguin donar servei a més de 20 habitatges en total: cada quatre mesos.

També poden tenir la consideració d'ascensor unifamiliar els d'ús residencial que, instal·lats en edificis existents de més d'una planta per necessitats d'accessibilitat dels o les titulars, s'instal·lin amb mesures que assegurin que només dona servei a una planta de l'edifici i el seu titular és una persona física que n'és l'usuari o usuària única. Per tenir aquesta consideració, el/la titular ha de sol·licitar el reconeixement de l'òrgan competent de la comunitat autònoma acreditant les mesures que s'adoptaran per assegurar que l'aparell només dona servei a una de les plantes de l'edifici a més de l'accés principal. Aquesta condició es perd en el moment en què es vol donar servei a més d'una planta de l'edifici.

b) Els altres ascensors: cada mes, sense que puguin transcórrer menys de 20 dies ni més de 45 dies entre cada revisió presencial de manteniment.

5. Registre d'operacions de manteniment.

a) L'empresa conservadora ha de lliurar al o la titular de l'aparell, de manera fidedigna i en un termini màxim de deu dies després de cada actuació, un butlletí en el qual ha de figurar obligatòriament:

1r La data de la revisió.

2n L'hora d'inici i finalització del manteniment.

3r La identificació de l'empresa conservadora i del conservador/a d'ascensors.

4t El número de registre d'aparell elevador (RAE), número de sèrie de l'aparell i l'adreça de l'ascensor.

5è La relació de tots els treballs i comprovacions dutes a terme segons el pla de manteniment. En el cas de les comprovacions, cal especificar per a cadascuna el que indica la norma UNE 58720.

6è Signatura del conservador/a d'ascensors.

Així mateix, el butlletí ha de:

7è Tenir traçabilitat amb el pla de manteniment i de la seva entrega al o la titular.

8è Ser emès en suport físic (paper), llevat que, amb acord del o la titular, pel fet que aquest disposi dels mitjans oportuns, es comuniqui de manera fidedigna per via electrònica.

A l'annex V s'indica el model el contingut del qual és el mínim que ha de recollir el butlletí de manteniment, per bé que podria canviar en funció de criteris diferents existents en els manuals d'instruccions de fabricants i instal·ladors/as o dels fabricants dels components que no siguin de seguretat.

b) L'empresa conservadora ha de mantenir actualitzat el registre de manteniment de l'ascensor, que ha de lliurar al propietari/ària quan finalitzi el contracte.

Els butlletins de manteniment ordinari s'han de conservar fins a la primera inspecció periòdica amb resultat favorable i, successivament, entre dues inspeccions periòdiques amb resultat favorable, i a més, s'ha de mantenir el registre dels dotze mesos anteriors a l'última inspecció. L'empresa ha de conservar igualment els justificants respectius de recepció del o la titular o el seu representant, en format paper o electrònic.

La documentació relativa a les modificacions, a més de mantenir-se en aquest registre, el o la titular l'ha de conservar en l'expedient tècnic de l'ascensor durant tota la seva vida útil.

Quan una empresa conservadora deixi de conservar un ascensor, ha de mantenir una còpia del registre de manteniment relatiu al seu període de prestació de serveis a disposició de l'òrgan competent en matèria d'indústria fins al moment que correspongui fer la següent inspecció periòdica, i, en qualsevol cas, ha de mantenir el registre dels últims dotze mesos de prestació de servei, que ha de ser lliurat a aquest òrgan prèvia sol·licitud.

Article 6. *Empreses conservadores d'ascensors. Declaració responsable i requisits.*

1. A l'efecte d'aquesta ITC, es consideren empreses conservadores d'ascensors les persones físiques o jurídiques que desenvolupen les activitats de manteniment, rescats de persones i animals de companyia, reparació, modificacions i desmantellament dels ascensors objecte d'aquesta ITC, d'acord amb les prescripcions que segueixen.

2. Abans de començar les seves activitats com a empreses conservadores, les persones naturals o jurídiques que vulguin establir-se a Espanya han de presentar, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on s'estableixin, una declaració responsable en la qual el/la titular de l'empresa o el/la representant legal d'aquesta declari que compleix els requisits que exigeix aquesta Instrucció tècnica complementària, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza que les activitats de manteniment, reparació, rescat i modificacions s'efectuen d'acord amb les normes i els requisits que estableix aquesta ITC.

3. Les empreses conservadores legalment establertes per a l'exercici d'aquesta activitat en qualsevol altre Estat membre de la Unió Europea que vulguin exercir l'activitat en règim de lliure prestació en el territori espanyol, abans d'iniciar-la han de presentar, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma on vulguin començar la seva activitat, una declaració responsable en la qual el/la titular de l'empresa o el/la representant legal d'aquesta declari que compleix els requisits que s'exigeixen per aquesta ITC, que disposa de la documentació que ho acredita, que es compromet a mantenir-los durant la vigència de l'activitat i que es responsabilitza que les activitats de manteniment, reparació i modificacions s'efectuen d'acord amb les normes i els requisits que estableix aquesta ITC.

La declaració ha de fer constar que l'empresa disposa de la documentació que acredita la capacitat del personal assignat a les tasques de manteniment, reparació, rescat de persones i animals de companyia i modificacions, d'acord amb la normativa del país d'establiment, reconeguda equivalent a la requerida a l'article 8, en aplicació del que preveu la normativa de la Unió Europea sobre reconeixement de qualificacions professionals, aplicada a Espanya mitjançant el Reial decret 581/2017, de 9 de juny. L'autoritat competent pot verificar aquesta capacitat d'acord amb el que disposa l'article 15 del Reial decret 581/2017, de 9 de juny.

4. Les comunitats autònomes han de possibilitar que la declaració responsable es faci per mitjans electrònics.

No es pot exigir la presentació de documentació acreditativa del compliment dels requisits juntament amb la declaració responsable. No obstant això, aquesta documentació ha d'estar disponible per a la seva presentació immediata davant l'Administració competent quan aquesta ho requereixi en l'exercici de les seves facultats d'inspecció, comprovació i control.

5. L'òrgan competent de la comunitat autònoma ha d'assignar, d'ofici, un número d'identificació a l'empresa i ha de remetre les dades necessàries per a la seva inclusió en el Registre integrat industrial regulat en el títol IV de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, i en la seva normativa reglamentària de desplegament.

6. D'acord amb l'article 4.3 de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, la declaració responsable habilita l'empresa conservadora des del dia de la seva presentació, en tot l'Estat, i amb una durada indefinida.

7. La inexactitud, falsedat o omissió, de caràcter essencial, de qualsevol dada o informació que s'incorpori a una declaració responsable, o la no presentació d'aquesta o de la documentació que, si escau, sigui requerida per acreditar el compliment del que s'ha declarat, determina la impossibilitat de continuar amb l'activitat des del moment en què es tingui constància d'aquests fets, sense perjudici de les responsabilitats que pertoquin.

Sense perjudici de les sancions administratives que es puguin derivar de la gravetat de les actuacions efectuades, i d'acord amb l'article 4.4 de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, l'Administració pot incoar un expedient d'esmena d'errors. En aquest cas, s'obre un expedient informatiu a l'empresa conservadora, que té quinze dies a partir de la comunicació per aportar les evidències o descàrrecs corresponents.

8. Qualsevol fet que suposi la modificació d'alguna de les dades incloses en la declaració originària, així com el cessament de les activitats, ha de ser comunicat per l'interessat a l'òrgan competent de la comunitat autònoma on va presentar la declaració responsable en el termini d'un mes.

9. Les empreses conservadores han de complir el següent:

a) Disposar de la documentació que identifiqui l'empresa conservadora, que, en el cas de persona jurídica, ha d'estar constituïda legalment.

b) Disposar del personal necessari per exercir l'activitat en condicions de seguretat, en un nombre suficient per atendre les instal·lacions que tinguin contractades amb un mínim de:

i. Un tècnic o tècnica titulat universitari amb competències específiques en la matèria objecte d'aquesta Instrucció tècnica complementària, que és el o la responsable tècnic, contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admet que estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa desenvolupi la seva activitat). Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un tècnic o tècnica titulat universitari competent en plantilla si, en el cas de les persones jurídiques, el títol universitari el té un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa o durant l'horari d'obertura d'aquesta. La figura del tècnic o la tècnica titulat universitari competent pot ser substituïda per la de dos o més tècnics o tècniques titulats universitaris competents, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.

Per a les micropimes, definides com a tal a l'annex I del Reglament (UE) núm. 651/2014 de la Comissió, de 17 de juny de 2014, pel qual es declaren determinades categories d'ajudes compatibles amb el mercat interior en aplicació dels articles 107 i 108 del Tractat, per a les quals desenvolupin l'activitat de conservació d'ascensors, la contractació en plantilla del tècnic o tècnica titulat universitari pot ser a jornada parcial, sempre que no facin modificacions importants en aquests.

ii. Un conservador o conservadora contractat en plantilla a jornada completa (llevat que s'acrediti que l'horari d'obertura de l'empresa és inferior, cas en què s'admetrà que aquest estigui contractat a temps parcial per prestar serveis durant un nombre d'hores equivalent a l'horari durant el qual l'empresa desenvolupi la seva activitat). Es considera que també queda satisfet el requisit de disposar d'un conservador o conservadora en plantilla si la titularitat de la qualificació individual l'ostenta un dels socis de l'organització, sempre que treballi per a l'empresa a jornada completa o durant l'horari d'obertura d'aquesta. La figura del conservador o conservadora pot ser substituïda per la de dos o més conservadors, els horaris laborals dels quals permetin cobrir la jornada completa o l'horari d'activitat de l'empresa.

c) Disposar dels mitjans tècnics necessaris per fer la seva activitat en condicions de seguretat.

d) Haver subscrit una assegurança de responsabilitat civil professional o una altra garantia equivalent, que cobreixi els danys que puguin provocar en la prestació del servei, amb una cobertura mínima de 600.000 euros per accident. Aquesta quantia mínima es pot actualitzar per ordre del ministre d'Indústria i Turisme sempre que sigui necessari per mantenir l'equivalència econòmica de la garantia, amb l'informe previ de la Comissió Delegada del Govern per a Afers Econòmics.

e) Responsabilitzar-se que els aparells que els siguin encomanats es mantenen en condicions de funcionament correctes i compleixen íntegrament els requisits d'aquesta ITC.

10. L'empresa conservadora no pot facilitar, cedir o alienar certificats d'actuacions no efectuades per ella mateixa.

11. L'òrgan competent de la comunitat autònoma ha de donar trasllat immediat al Registre integrat industrial regulat en el títol IV de la Llei 21/1992, de 16 de juliol, tal com estableix la seva normativa reglamentària de desplegament, de la inhabilitació temporal, les modificacions i el cessament de l'activitat a què es refereixen els apartats precedents per a l'actualització de les dades en aquest registre.

Article 7. *Obligacions de les empreses conservadores d'ascensors en relació amb la seva activitat.*

Les empreses conservadores d'ascensors estan subjectes a les obligacions següents, que han de constar en el contracte de manteniment:

1. Posar en funcionament i conservar els ascensors d'acord amb el que estipula aquesta ITC, i responsabilitzar-se que els aparells que els siguin encomanats es mantenen en les mateixes condicions de seguretat existents en el moment de la seva instal·lació i posada en servei, més les derivades de legislacions posteriors que els siguin aplicables.

2. Garantir, en un termini màxim de 24 hores, l'enviament del personal conservador d'ascensors necessari quan el o la titular ho sol·licitin per corregir avaries que ocasionin l'aturada d'aquest, sense atrapament de persones i animals de companyia a la cabina, i de manera immediata quan siguin requerits per motiu d'aturada de l'ascensor amb persones atrapades a la cabina o accidents o urgència similar.

3. Posar per escrit en coneixement del o la titular de forma fidedigna els elements de l'ascensor que s'hagin de reparar o substituir, per detectar que no es troben en condicions d'oferir les degudes garanties de bon funcionament, o si l'ascensor no compleix les condicions de seguretat que li són exigibles. En cas que no s'efectuï la reparació indicada cal atènyer-se al que disposa l'article 4.4 i l'apartat 5 d'aquest article.

4. Garantir, durant un període de dos anys, la correcció de les deficiències atribuïdes a una mala execució de les operacions que els hagin estat encomanades, així com de les conseqüències que se'n derivin.

5. Posar fora de servei l'ascensor, posant-ho en coneixement de l'òrgan competent, quan detecti un risc greu i imminent d'accident, fins que no es dugui a terme la reparació oportuna.

6. Notificar al o la titular de l'aparell amb una antelació mínima de tres mesos, de forma fidedigna, la data en què correspon fer la següent inspecció periòdica, i fer-lo coneixedor que transcorregut el termini de la inspecció establert cal atènyer-se a l'indicat a l'apartat 7.

7. Deixar l'aparell fora de servei i comunicar de forma fefaent aquesta circumstància tant al titular com a l'òrgan competent en matèria d'indústria de la comunitat autònoma on radica la instal·lació, dins les 24 hores següents, si transcorregut el termini del venciment de la inspecció periòdica corresponent aquesta no s'ha dut a terme.

8. Posar en coneixement de l'òrgan territorial competent de la comunitat autònoma qualsevol accident amb danys a persones, animals de companyia, objectes o elements rellevants de la instal·lació, en un termini màxim de 24 hores des que n'hagi tingut coneixement, i mantenir l'ascensor fora de servei fins que no rebi instruccions de l'òrgan competent en matèria d'indústria.

9. Mantenir al dia el registre de manteniment que s'esmenta a l'apartat 5 de l'article 5 d'aquesta ITC.

10. Donar compte a l'òrgan competent de la comunitat autònoma, en el termini màxim de 30 dies, de totes les altes i baixes de contractes de manteniment dels ascensors que tinguin a càrrec seu.

Per a la comunicació d'altes, llevat del que disposi sobre això l'òrgan competent de la comunitat autònoma, l'empresa conservadora ha d'indicar:

- a) El seu nom i raó social.
- b) Data d'entrada en vigor del contracte.
- c) Còpia del contracte de manteniment.
- d) Núm. del contracte de manteniment.
- e) Data de l'última inspecció periòdica vigent requerida segons l'apartat 4 de l'article 11, així com el seu número d'acta i l'organisme de control que la va efectuar.

En el cas de comunicació de la baixa, ha d'indicar:

- a) El seu nom i raó social.
- b) Data de cessament del contracte.
- c) Document acreditatiu de la comunicació del cessament del contracte al o la titular.

Així mateix, en aquest cas, l'empresa ha de cedir al o la titular el registre de manteniment.

11. Quan assumeixi un aparell en la seva cartera de conservació, presentar, a més, davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma una inspecció periòdica efectuada per un organisme de control amb una antelació màxima de 30 dies respecte de la data de la signatura del contracte amb el nou conservador.

12. Ser presents i oferir assistència activa als organismes de control en les seves actuacions, per al compliment exacte d'aquestes i garantir la seguretat en les maniobres que s'hagin de fer.

13. Elaborar, per part de les empreses conservadores, un pla de manteniment per a cada tipus d'ascensor objecte de les seves tasques de conformitat amb el que preveu l'article 5.3.

14. L'empresa conservadora pot subcontractar, únicament amb una altra empresa conservadora, el servei de manteniment per a una part del parc d'ascensors amb els quals tingui subscrit un contracte de manteniment, però no per a la seva totalitat.

De la mateixa manera, per dur a terme aquesta subcontractació, l'empresa conservadora ha de disposar de l'autorització expressa i per escrit del o la titular de

l'ascensor perquè tingui lloc aquesta subcontractació, en la qual ha de constar expressament l'empresa a la qual pretén subcontractar.

Tota la documentació referida en aquest apartat ha de formar part del registre de manteniment que estableix l'apartat 5 de l'article 5.

15. Facilitar, a sol·licitud de l'òrgan competent en matèria d'indústria en la seva tasca d'inspecció i control, la programació mensual i la informació i documentació relativa a la seva activitat de manteniment a la qual fa referència aquesta ITC.

16. Comunicar el desmantellament d'un ascensor a l'òrgan competent de la comunitat autònoma, i acompanyar la documentació acreditativa de la situació en què queda la instal·lació.

17. Deixar l'ascensor en condicions de ser mantingut quan rescindeixi el contracte de manteniment, la qual cosa inclou la informació i els codis necessaris per a l'accés a la programació del quadre de maniobra per a operacions de manteniment i rescat de l'aparell, de manera que la següent empresa conservadora no hagi de modificar l'ascensor per mantenir-lo o fer rescats.

18. Deixar la instal·lació, quan rescindeixi el contracte de manteniment d'un ascensor, de manera que la comunicació bidireccional compleixi les condicions que van suposar la correcta posada en el mercat d'aquest.

Article 8. *Conservador/a d'ascensors.*

El conservador o conservadora d'ascensors és la persona física que té prou coneixements per desenvolupar les activitats de manteniment i modificacions importants a què es refereix aquesta ITC. El conservador o conservadora d'ascensors ha de desenvolupar la seva activitat en el si d'una empresa conservadora d'ascensors habilitada i ha de complir i poder acreditar davant l'Administració competent, quan aquesta ho requereixi en l'exercici de les seves facultats d'inspecció, comprovació i control, una de les situacions següents:

a) Disposar d'un títol universitari l'àmbit competencial, atribucions legals o pla d'estudis del qual cobreixi les matèries objecte d'aquesta Instrucció tècnica complementària ITC AEM1 «Ascensors» del Reglament d'aparells d'elevació i manutenció.

b) Disposar d'un títol de formació professional o d'un certificat de professionalitat inclòs en el Repertori nacional de certificats de professionalitat, l'àmbit competencial del qual inclogui les matèries objecte d'aquesta Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1 «Ascensors» del Reglament d'aparells d'elevació i manutenció.

c) Tenir reconeguda una competència professional adquirida per experiència laboral, d'acord amb el que estipula el Reial decret 1224/2009, de 17 de juliol, de reconeixement de les competències professionals adquirides per experiència laboral, en les matèries objecte d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

d) Tenir reconeguda la qualificació professional de conservador/a d'ascensors adquirida en un altre o altres estats membres de la Unió Europea, d'acord amb el que estableix el Reial decret 581/2017, de 9 de juny, pel qual s'incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2013/55/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de novembre de 2013, per la qual es modifica la Directiva 2005/36/CE relativa al reconeixement de qualificacions professionals i el Reglament (UE) núm. 1024/2012 relatiu a la cooperació administrativa a través del Sistema d'informació del mercat interior (Reglament IMI).

e) Tenir una certificació atorgada per una entitat acreditada per a la certificació de persones per ENAC o qualsevol altre organisme nacional d'acreditació designada d'acord amb el que estableix el Reglament (CE) núm. 765/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de juliol de 2008, pel qual s'estableixen els requisits d'acreditació i vigilància del mercat relatius a la comercialització dels productes i pel qual es deroga el Reglament (CEE) núm. 339/93, d'acord amb la norma UNE-EN ISO/IEC 17024.

Totes les entitats acreditades per a la certificació de persones que vulguin atorgar aquestes certificacions han d'incloure en el seu esquema de certificació un sistema d'avaluació que inclogui els continguts mínims que s'indiquen a l'annex X d'aquesta Instrucció tècnica complementària.

D'acord amb la Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, el personal habilitat per una comunitat autònoma pot executar aquesta activitat dins una empresa instal·ladora en tot l'Estat, sense que es puguin imposar requisits o condicions addicionals.

CAPÍTOL IV

Modificacions

Article 9. *Concepte de modificació.*

1. Les modificacions són canvis en ascensors ja existents que no poden ser considerats com a operacions de simple manteniment o reparació, o que afectin únicament l'estètica de l'ascensor.

Es consideren modificacions importants dels ascensors les següents:

a) El canvi de:

- 1r La velocitat nominal.
- 2n La càrrega nominal.
- 3r La massa de la cabina.
- 4t El recorregut o nombre de parades.

b) Canvi o substitució, per un tipus diferent, de:

- 1r Dispositius d'enclavament.
- 2n El sistema de control.
- 3r Les guies.
- 4t Les portes.
- 5è Afegir una o diverses portes de pis o de cabina.
- 6è La màquina.
- 7è La politja tractora.
- 8è El limitador de velocitat.
- 9è El dispositiu de protecció contra sobrevelocitat en pujada.
- 10è Els amortidors.
- 11è El paracaigudes.
- 12è La protecció contra moviments incontrolats de la cabina.
- 13è El dispositiu de bloqueig o el de reforç (*).
- 14è El pistó (*).
- 15è La vàlvula de sobrepressió (*).
- 16è La vàlvula paracaigudes (*).
- 17è El reductor de cabal/reductor de cabal unidireccional (*).
- 18è El dispositiu mecànic per impedir el moviment de la cabina.
- 19è El dispositiu mecànic per aturar la cabina.
- 20è La plataforma.
- 21è El dispositiu mecànic per bloquejar la cabina o els suports mòbils.
- 22è Instal·lacions auxiliars (com, per exemple: CCTV, equips de purificació o ventilació d'aire).
- 23è Els dispositius per a maniobres d'emergència i assajos.

(*) Modificacions importants que només són aplicables a ascensors hidràulics. La resta són aplicables a tots els tipus.

2. Les modificacions importants s'han de fer, pel que fa a condicions tècniques, sobre la base de les prescripcions tècniques derivades de les directives 2014/33/UE o 2006/42/CE, segons sigui el cas. A aquest efecte, s'han d'utilitzar com a referència les prescripcions aplicables de les normes harmonitzades en vigor en el moment de la realització de la modificació important.

Quan no sigui possible aplicar les prescripcions indicades en el paràgraf anterior perquè són tècnicament incompatibles amb la reglamentació vigent en el moment de la introducció en el mercat de l'ascensor, i si escau, de les posteriors que els siguin exigibles, s'ha de justificar aquest fet en l'expedient tècnic de la modificació. En aquest cas, l'empresa ha de preparar una documentació tècnica on:

- a) S'han d'especificar els apartats de la legislació pertinent que els nous elements no poden satisfer i justificar el motiu de l'incompliment.
- b) Per a cada apartat no satisfet, s'ha de justificar com s'aconseguirà una seguretat equivalent amb els nous elements, i indicar, segons sigui el cas, els mitjans de control i actuació en el cas de possibles desgastos no visibles des de l'exterior.
- c) S'ha d'incloure en el manual de funcionament, i per a l'ús de l'empresa conservadora d'ascensors, tot el que s'hagi de considerar en el manteniment i les inspeccions de l'equip, derivat de la modificació efectuada.

Adicionalment a aquest procediment, en el cas d'eliminació de barreres arquitectòniques sense que es puguin aconseguir els espais de seguretat de l'apartat 2.2 de l'annex I del Reial decret 203/2016, de 20 de maig, abans de l'execució de la modificació es requereix el reconeixement d'excepcionalitat per part de l'òrgan competent de la comunitat autònoma segons el procediment que estableix l'article 3.2.

3. El canvi d'un element per un altre, sigui o no part d'una modificació, no ha de comportar, si no és necessari, el canvi d'altres elements o components.

4. Les modificacions no poden suposar la renovació completa de l'ascensor existent, sigui en una o en diverses etapes.

5. Per facilitar un ús energèticament eficient de l'ascensor, no té la consideració de modificació l'apagada o atenuació de la il·luminació de la cabina, mentre aquesta estigui estacionada en una parada, amb la porta de pis tancada, i sense usuaris o usuàries a l'interior.

Article 10. *Execució de les modificacions.*

1. La modificació d'un ascensor la pot fer, segons el cas:

- a) L'instal·lador/a definit a l'article 2.g) del Reial decret 203/2016, de 20 de maig, quan es tracti dels seus propis ascensors.
- b) El fabricant definit al Reial decret 1644/2008, de 10 d'octubre, o al Reglament (UE) 2023/1230 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2023, quan es tracti dels seus propis ascensors.
- c) Una empresa conservadora, a la qual es refereix l'article 6 d'aquesta ITC, per a qualsevol tipus d'ascensor.

D'ara endavant, el terme «empresa que fa la modificació» o, simplement, «l'empresa», designa qui correspongui, segons el cas, dels tres anteriors.

2. Quan la modificació d'un ascensor la faci una empresa diferent de la que té contractada la conservació, el o la titular, o en nom seu l'empresa que la farà, ha de notificar aquesta circumstància a l'empresa conservadora que té el contracte, i indicar la data d'inici.

Durant el període de realització de la modificació, l'aparell no pot estar en servei.

Una vegada acabats els treballs, i sense perjudici de la tramitació administrativa a què estigui obligat, el o la titular, o en nom seu l'empresa que els ha dut a terme, ha de notificar a l'empresa conservadora que té el contracte la data des de la qual pot continuar

amb la conservació, així com fer-li entrega de les instruccions de la part modificada perquè l'empresa conservadora pugui actualitzar el manual de funcionament de l'ascensor.

3. La conformitat d'una modificació d'un ascensor amb les prescripcions d'aquesta ITC s'ha de dur a terme seguint un dels procediments següents, a elecció del seu titular:

3.1 Per al cas de modificacions importants:

- a) Examen de tipus, segons annex I, i control final, segons annex II.
- b) Verificació per unitat, segons annex III.
- c) Sistema de gestió de la qualitat certificat per una entitat acreditada, segons annex IV.

En aquests procediments, hi han d'intervenir organismes de control d'acord amb el que estableix el Reial decret 2200/1995, de 28 de desembre, els quals han d'estar acreditats per a les tasques corresponents. Es considera que compleixen aquesta condició els organismes prèviament notificats per als respectius procediments de certificació similars en l'àmbit de la Directiva 2014/33/UE o la 2006/42/CE, segons correspongui.

Sense perjudici d'això, sempre és possible optar per una avaluació completa de la conformitat de l'ascensor com si fos nou i emetre una declaració de conformitat d'acord amb el que estableix la Directiva 2014/33/UE o la 2006/42/CE, segons sigui el cas.

3.2 Per a la resta de modificacions (no incloses en la llista anterior), es consideren complerts els requisits corresponents dels procediments de certificació quan l'empresa que executi la modificació disposi d'un sistema de qualitat certificat per una entitat acreditada.

4. Una vegada executada una modificació important, i abans de la represa del servei, el o la titular o representant ho ha de comunicar davant l'òrgan competent de la comunitat autònoma, presentant la documentació següent, o, quan la comunitat autònoma així ho determini, una declaració responsable que es disposa de la documentació:

- a) Fitxa tècnica de la modificació.
- b) Declaració de l'empresa, per la qual expressi que aquesta modificació compleix i fa complir a l'ascensor les prescripcions pertinents de la reglamentació aplicable.
- c) Si escau, actes dels assajos relacionats amb el control final.
- d) Nou manual de funcionament tenint en compte la o les modificacions.
- e) Quan escaigui, declaracions de conformitat dels components de seguretat.

CAPÍTOL V

Inspeccions

Article 11. *Inspeccions.*

1. Sense perjudici de les atribucions de l'Administració, els ascensors han de ser inspeccionats per organismes de control que compleixin el Reial decret 2200/1995, de 28 de desembre, l'àmbit d'acreditació dels quals inclogui el camp reglamentari d'ascensors, per tal de comprovar que els aparells es mantenen en les mateixes condicions de seguretat que presentaven quan es van introduir en el mercat, més les posteriors que els siguin exigibles.

2. Les inspeccions poden ser:

- 1r Inspeccions inicials.
- 2n Inspeccions periòdiques.

- 3r Altres inspeccions.
- 3. Inspeccions inicials.

Abans de la primera posada en servei d'un ascensor, un organisme de control habilitat diferent del que ha intervingut en l'avaluació de la conformitat n'ha de fer una inspecció. El resultat de la inspecció ha de ser favorable sense defectes.

Els assajos finals que s'hagin fet i documentat en el marc dels procediments d'avaluació de la conformitat en el curs de la comercialització o introducció en el mercat d'un ascensor no s'han de tornar a fer.

- 4. Inspeccions periòdiques.

S'han de fer, com a mínim, en els terminis següents:

- a) Ascensors instal·lats en edificis d'ús industrial o en llocs de pública concurrència: cada dos anys.
- b) Ascensors instal·lats en edificis de més de vint habitatges, o amb més de quatre plantes servides: cada quatre anys.
- c) Ascensors no inclosos en els casos anteriors: cada sis anys.

Com a «pública concurrència» s'entén el següent:

- i) Locals d'espectacles i activitats recreatives. Sigui quina sigui la seva capacitat d'ocupació, com, per exemple, cinemes, teatres, auditoris, estadis, pavellons esportius, places de toros, hipòdroms, parcs d'atraccions i fires fixes, sales de festa, discoteques, sales de jocs d'atzar.

- ii) Locals de reunió, treball i usos sanitaris:

- 1r Sigui quina sigui la seva ocupació, els següents: temples, museus, sales de conferències i congressos, casinos, hotels, hostals, bars, cafeteries, restaurants o similars, zones comunes en agrupacions d'establiments comercials, aeroports, estacions de viatgers, estacionaments tancats i coberts per a més de 5 vehicles, hospitals, ambulatoris i sanatoris, asils i jardins d'infants.

- 2n Si l'ocupació prevista és de més de 50 persones: biblioteques, centres d'ensenyament, consultoris mèdics, establiments comercials, edificis d'oficines, residències d'estudiants, gimnasos, sales d'exposicions, centres culturals, clubs socials i esportius. L'ocupació prevista dels locals es calcula com 1 persona per cada 0,8 m² de superfície útil, a excepció de passadissos, repartidors, vestíbuls, magatzems i serveis.

- iii) Igualment, s'apliquen als locals classificats en condicions BD2, BD3 i BD4, segons la norma UNE-HD 60364-5-51:2010, i a tots els locals no establerts en els apartats anteriors, quan tinguin una capacitat d'ocupació de més de 100 persones:

BD2: edificis de baixa densitat d'ocupació i condicions difícils d'evacuació. Exemple: edificis de gran altura.

BD3: edificis d'alta densitat d'ocupació i condicions fàcils d'evacuació. Exemple: locals oberts al públic (teatres, cinemes, grans magatzems).

BD4: edificis d'alta densitat d'ocupació i condicions difícils d'evacuació. Exemple: edificis de gran altura i oberts al públic (hotels, hospitals).

Pot donar-se el cas de coexistència de locals amb diferents classificacions en el mateix edifici. En qualsevol cas, s'ha d'aplicar el criteri d'«ús principal» de l'edifici, ja que la simple presència d'una consulta mèdica o un despatx d'advocats en un edifici on la resta d'ocupació és residencial, no implica que l'edifici hagi de ser considerat de pública concurrència.

- 5. Altres inspeccions.

Després d'un accident amb danys a les persones, als animals de companyia o als béns, o que produeixin danys en elements rellevants de la instal·lació, o quan ho

determini l'òrgan competent de la comunitat autònoma en ús de les seves atribucions legals, es pot sol·licitar la realització d'una inspecció a un organisme de control.

Aquesta inspecció s'ha de centrar en els elements implicats en l'accident abans de la reparació i constitueix una actuació diferent de la que correspondria a una inspecció periòdica obligatòria. En aquesta inspecció, l'organisme de control ha de contrastar l'informe elaborat per l'empresa conservadora en el qual s'expliquen els motius de l'accident de l'ascensor.

6. Aspectes previs a la inspecció.

a) Procediment de notificació de data d'inspecció periòdica. L'empresa conservadora ha de notificar al o la titular de l'ascensor, de forma fidedigna i en el termini que indica l'article 7.6 d'aquesta ITC, la data en què correspon fer la pròxima inspecció periòdica. Aquesta notificació ha d'incloure específicament:

1r La data límit per fer la inspecció periòdica.

2n El paràgraf següent: «Se l'adverteix que, un cop transcorreguda aquesta data sense haver fet la inspecció periòdica, i d'acord amb el que disposa l'article 7.7 de la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1, aquesta empresa conservadora ha de procedir a deixar-lo fora de servei de forma fefaent el dia hàbil següent a la data esmentada.»

La notificació de l'empresa conservadora al o la titular ha de formar part del registre de manteniment que estableix l'apartat b) de l'article 5.

b) Comunicació d'inspeccions periòdiques pels organismes de control. Abans de fer la inspecció periòdica, l'organisme de control ha de comunicar a l'empresa conservadora i al o la titular la data en què es preveu dur-la a terme, de manera que pugui presenciar-la si ho considera oportú. Així mateix, l'organisme de control ha de comunicar, almenys amb una setmana d'antelació, a l'òrgan competent de la comunitat autònoma on radiqui la instal·lació, les inspeccions previstes. L'organisme de control ha de guardar registre de totes les comunicacions.

c) Documentació prèvia a la inspecció. Abans d'iniciar la inspecció, l'organisme de control ha de tenir a la seva disposició al lloc de la inspecció la documentació següent:

1r Número RAE de l'ascensor objecte de la inspecció.

2n Expedient tècnic de l'ascensor o fitxa tècnica, que ha de facilitar l'empresa conservadora.

3r Còpia de l'últim certificat d'inspecció, si escau, el qual ha de facilitar el o la titular, segons estableix l'article 4 d'aquesta ITC.

4t Registre de manteniment on consti l'històric d'avaries i accidents de l'any anterior a la data d'inspecció.

7. Criteris tècnics.

Les inspeccions dels ascensors han d'incloure, almenys, les comprovacions esmentades en les normes UNE 192008-1 i 192008-2, amb els seus possibles defectes i la seva tipificació pel que fa a gravetat, o el protocol equivalent que cada comunitat autònoma tingui establert. No obstant això, en existir ascensors afectats per reglamentacions tècniques diferents, l'inspector que efectui la inspecció, justificadament i tenint en compte la seva experiència, pot augmentar la qualificació dels defectes respecte del que assenyalen aquestes normes.

8. Defectes.

Com a resultat de la inspecció, es considera com a defecte qualsevol desviació de la instal·lació pel que fa a les condicions de seguretat reglamentàries. Els defectes s'han de qualificar, d'acord amb el grau de perillositat que suposin per a les persones i per als béns, de la manera següent:

a) DEFECTE LLEU (L): és el no qualificable com greu o molt greu, que, tot i incomplir algun requisit reglamentari, no suposa perill per a les persones, els animals de companyia o els béns, i no pertorba el funcionament de la instal·lació.

b) DEFECTE GREU (G): és l'incompliment reglamentari que no suposa un perill immediat per a la seguretat de les persones, els animals de companyia o les coses, però que pot ser-ho en el cas d'una fallada de la instal·lació o bé pot disminuir la seva capacitat d'utilització.

En particular, també es considera defecte greu la manca d'execució, en els terminis establerts, de les mesures estipulades en l'annex VII.

c) DEFECTE MOLT GREU (M): també anomenat crític, és el que la raó o l'experiència determina que constitueix un risc imminent per a la seguretat de les persones, els animals de companyia o que pot ocasionar danys en la instal·lació.

9. Durada, qualificació de les inspeccions i terminis d'esmena de defectes.

Com a resultat de la visita d'inspecció, l'organisme de control ha d'emetre un certificat en el qual es facin constar els defectes trobats i el resultat de la inspecció, bé com a favorable, en absència de defectes greus o molt greus, o bé com a desfavorable, en cas contrari.

El certificat d'inspecció ha de contenir, com a mínim, les dades que estableix el model inclòs dins les normes UNE 192008-1 i 192008-2, i s'ha de lliurar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma. En el certificat s'ha de fer constar, per part de l'inspector, l'hora d'inici i el temps dedicat a la inspecció.

La qualificació de les inspeccions l'ha d'efectuar l'inspector de l'organisme de control d'acord amb els criteris següents:

a) Favorable amb les qualificacions següents:

1r Favorable sense defectes: té la consideració d'inspecció favorable la que sigui sense defectes.

En aquest cas, a l'interior de la cabina, l'organisme de control ha de col·locar una etiqueta verda indeleble amb el resultat de «FAVORABLE SENSE DEFECTES» amb els continguts mínims i el color segons el model establert en l'annex IX.

2n Favorable amb defectes lleus: tots els defectes lleus s'han de reparar, com a màxim, abans de sis mesos des de la data de la seva detecció.

L'esmena dels defectes lleus s'ha d'acreditar mitjançant un certificat de correcció d'aquests defectes, que ha de ser emès pel personal tècnic responsable de manteniment de l'empresa conservadora, aprovat pel tècnic titulat competent de l'empresa conservadora, i presentat davant l'organisme de control que va fer la inspecció, i del qual se n'ha de fer arribar una còpia al o la titular. En aquest cas, l'organisme de control ha de facilitar al conservador/a una etiqueta identificativa d'«inspecció favorable sense defectes» perquè substitueixi l'anterior.

3r Amb defectes lleus reiterats: els defectes lleus que es van detectar en la inspecció anterior i no s'han solucionat.

L'inspector ha d'anotar en el certificat d'inspecció els defectes lleus i els lleus reiterats. Els casos de defectes lleus no reparats en el termini establert o reiterats poden ser objecte de sanció per part de l'òrgan competent en matèria d'indústria de la comunitat autònoma.

A més, a l'interior de la cabina, l'organisme de control ha de col·locar una etiqueta indeleble amb el resultat de «FAVORABLE (AMB DEFECTES LLEUS)» amb els continguts mínims i el color segons el model establert en l'annex IX.

b) Desfavorable amb defectes greus. L'inspector ha d'anotar en el certificat d'inspecció amb resultat desfavorable els defectes i el seu termini d'esmena, el qual s'estima en funció de la importància del defecte i en cap cas no pot ser superior a sis mesos a partir de la data de la visita d'inspecció.

El dia hàbil següent al venciment del termini de correcció de defectes, l'inspector de l'organisme de control ha de tornar a fer la visita d'inspecció, llevat que el o la titular, o l'empresa conservadora en nom seu, comuniquin l'esmena dels defectes abans d'aquest termini, cas en què ha de passar una nova visita d'inspecció en el termini de 30 dies a partir d'aquesta comunicació, sense sobrepassar en cap cas el termini màxim establert en el certificat d'inspecció.

Si la segona inspecció torna a donar resultat desfavorable, s'ha de procedir segons el que indica l'apartat 9.c) d'aquest article.

Així mateix, si l'organisme de control no pot fer la segona inspecció perquè el conservador/a o el/la titular no en faciliten la realització, s'ha d'emetre una acta desfavorable que reflecteixi la impossibilitat de fer la segona visita. Al seu torn, se n'ha de remetre una còpia a l'òrgan competent de la comunitat autònoma en el termini de 15 dies, el qual ha de determinar la paralització de l'aparell.

A més, a l'interior de la cabina, l'organisme de control ha de col·locar una etiqueta indeleble amb el resultat de «CONDICIONADA» amb els continguts mínims i el color segons el model establert en l'annex IX.

c) Desfavorable amb defectes molt greus. Si es troba algun defecte molt greu, l'empresa conservadora present, a instàncies de l'organisme de control, ha de deixar l'aparell fora de servei i lliurar al o la titular i a l'empresa conservadora una còpia del certificat desfavorable, amb l'avertència que l'ascensor ha de romandre en aquesta situació mentre el defecte no se solucioni.

L'organisme de control ha de remetre a l'òrgan competent de la comunitat autònoma una còpia del certificat d'inspecció amb resultat desfavorable en el termini de 24 hores. De la mateixa manera, l'acta d'inspecció emesa per l'organisme de control ha de reflectir aquesta situació de fora de servei.

Per tornar a posar l'ascensor en servei, el mateix organisme de control ha de fer una nova inspecció periòdica completa, sense que es puguin concedir nous terminis de correcció dels defectes que van donar lloc a la posada fora de servei de l'ascensor.

A més, a l'interior de la cabina i a la porta d'accés de la planta baixa, l'organisme de control ha de col·locar una etiqueta indeleble amb el resultat de «FORA DE SERVEI» amb els continguts mínims i el color segons el model establert en l'annex IX.

10. Entrega dels certificats d'inspecció.

L'organisme de control ha de lliurar els certificats d'inspecció a l'òrgan competent en matèria d'indústria, al o la titular i a l'empresa conservadora en el termini de 15 dies des de la data de la inspecció, excepte en el cas de defectes molt greus, en què s'ha d'actuar d'acord amb el que estableix l'apartat 9.c) d'aquest article.

L'òrgan competent de la comunitat autònoma ha de possibilitar la tramitació del certificat d'inspecció per mitjans electrònics.

Els certificats lliurats a l'empresa conservadora s'han d'incorporar al registre de manteniment que estableix l'apartat 5.b) de l'article 5 d'aquesta ITC.

11. Defectes per manca de manteniment.

En cas que els defectes trobats per l'organisme de control durant el desenvolupament d'una inspecció periòdica puguin ser imputables al mal manteniment efectuat per l'empresa conservadora, cal atènyer-se al que disposa l'article 14, «Infraccions i sancions», d'aquesta ITC. L'organisme de control ha de comunicar aquest fet a l'òrgan competent en matèria d'indústria de la comunitat autònoma on radiqui la instal·lació.

CAPÍTOL VI

Disposicions generals*Article 12. Informació als/a les titulars de la instal·lació.*

A més de la documentació que ha d'estar en possessió del o la titular des de la posada en servei de l'aparell, indicada a l'apartat 1 de l'article 3, l'instal·lador/a, el fabricant o l'empresa conservadora, segons que correspongui, ha de lliurar al o la titular la informació pertinent sobre les obligacions relatives al manteniment, reparació, modificacions i inspecció, que l'empresa conservadora ha d'actualitzar en funció de les prescripcions reglamentàries vigents en cada moment i de les possibles modificacions de l'ascensor.

Article 13. Accidents i incidents.

1. Accidents.

Es consideren accidents els danys a les persones, animals de companyia, béns o a la mateixa instal·lació, causats pel funcionament del mateix aparell o per agents externs a aquest.

En cas d'accident, el o la titular ha d'informar immediatament a l'empresa conservadora, la qual, al seu torn, ho ha de comunicar a l'òrgan competent de la comunitat autònoma de seguida que en tingui coneixement.

En aquesta comunicació, hi ha de constar com a mínim la informació següent:

- a) Identificació de la instal·lació.
- b) Identificació del o la titular de l'aparell.
- c) Identificació de l'empresa conservadora.
- d) Comunicació del o la titular a l'empresa conservadora, amb indicació de la data i l'hora de l'accident.
- e) Descripció de danys produïts, incloent-hi enumeració i identificació de persones, animals de companyia o béns afectats i una descripció de les lesions i danys a la instal·lació.
- f) Data d'última inspecció.

En cas de danys a les persones o animals de companyia, constatat a través de comunicat mèdic o veterinari, respectivament, o al mateix aparell, el conservador/a, a més, ha de deixar l'aparell fora de servei, de manera que només el pugui tornar a posar en servei una empresa conservadora, sense intervenir en aquest fins que no rebi instruccions a l'efecte de l'òrgan competent de la comunitat autònoma.

Abans de la posada en funcionament d'un aparell que s'hagi de posar fora de servei per haver patit un accident amb danys a les persones, als animals de companyia o a la mateixa instal·lació, el/la titular ha d'encarregar una inspecció amb l'abast d'una periòdica, el resultat de la qual ha de ser «favorable sense defectes» per poder tornar a posar en servei l'ascensor. Els ascensors han de ser inspeccionats, en aquest cas, per un organisme de control diferent del que va fer l'última inspecció periòdica. L'acta favorable sense defectes servirà per a la posada en servei de l'ascensor.

2. Incidents.

Es consideren incidents les anomalies en el funcionament de l'ascensor que no causin danys a la instal·lació, però que impliquin la intervenció de l'empresa conservadora, com ara els atrapaments de persones o animals de companyia a la cabina, fallades d'anivellament sense danys, entre d'altres.

Una vegada rebuda la comunicació d'incident, l'empresa conservadora ha d'enviar, amb la rapidesa que tingui establerta en el seu contracte de serveis, el personal

conservador d'ascensors necessari per resoldre l'anomalia i posar l'aparell en condicions de seguretat.

L'empresa conservadora ha de deixar l'aparell fora de servei en cas que el funcionament segur d'aquest requereixi una intervenció o reparació que no es pugui efectuar en el moment, i informar el o la titular d'aquesta circumstància.

Una vegada reparat, i abans de posar-lo en servei, l'empresa conservadora ha de lliurar al o la titular un informe que inclogui la causa de la fallada de l'ascensor, les reparacions efectuades i l'abast d'aquestes.

Article 14. *Infraccions i sancions.*

Les infraccions del que disposa aquesta Instrucció tècnica complementària es classifiquen i se sancionen d'acord amb el que estableix el títol V de la Llei 21/1992, de 16 de juliol.

ANNEX I

Examen de tipus de modificació

1. L'empresa que faci la modificació (d'ara endavant «l'empresa») ha de presentar la sol·licitud d'examen de tipus de modificació important d'un ascensor, d'acord amb l'epígraf 3 de l'article 10 d'aquesta ITC, a un organisme de control lliurement escollit.

2. La sol·licitud ha d'incloure:

- a) El nom i l'adreça de l'empresa que faci la modificació important de l'ascensor.
- b) Una declaració escrita en la qual s'especifiqui que la mateixa sol·licitud no s'ha presentat a cap altre organisme de control.
- c) La documentació tècnica.
- d) La indicació del lloc on el model pot ser examinat.

S'entén per «model» una modificació important d'un ascensor que sigui representativa i l'expedient tècnic de la qual mostri com es respectaran els requisits essencials de seguretat en les modificacions d'ascensors derivades del model en funció de paràmetres objectius i en què s'utilitzin components idèntics.

Qualsevol variació autoritzada del model ha d'estar clarament especificada (amb valors màxims i mínims) en l'expedient tècnic.

3. La documentació tècnica ha de permetre l'avaluació de la conformitat de l'ascensor modificat amb les prescripcions o els requisits pertinents de la reglamentació aplicable i la comprensió del disseny, de la instal·lació i del funcionament d'aquest.

En la mesura que sigui necessari per a l'avaluació de la conformitat, la documentació tècnica ha d'incloure els elements següents:

- a) Descripció general de la modificació important model. La documentació tècnica ha d'indicar clarament totes les possibilitats d'extensió que ofereixi el model presentat a examen.
- b) Plans o esquemes de disseny.
- c) Les prescripcions o requisits essencials que són pertinents de la reglamentació aplicable i les solucions adoptades per complir-los, com ara normes harmonitzades.
- d) Si escau, els resultats dels assajos o dels càlculs.
- e) Un exemplar del complement del manual de funcionament.
- f) Si escau, còpia de les declaracions «CE/UE» de conformitat dels components de seguretat utilitzats.

4. L'organisme de control ha d'examinar la documentació tècnica i el model i fer els assajos o les proves adequades per verificar la conformitat de l'ascensor modificat amb

la reglamentació aplicable. Aquests assajos o proves no poden ser més severes que els exigits per a la primera posada en servei de l'ascensor.

En cas que l'ascensor modificat s'ajusti a les prescripcions o els requisits pertinents, l'organisme de control ha d'expedir un certificat d'examen de tipus de modificació important, el qual ha d'incloure el nom i l'adreça de l'empresa, les conclusions del control, les condicions de validesa del certificat i les dades necessàries per identificar el tipus aprovat.

Si l'organisme de control es nega a expedir el certificat d'examen de tipus, ha de motivar la decisió de manera detallada, precisar els requisits que es consideren incomplets i informar de la possibilitat de recurs davant la comunitat autònoma. Si l'empresa accepta la decisió de l'organisme de control, o aquesta, si escau, és confirmada per l'òrgan competent de la comunitat autònoma, ha de sol·licitar una nova verificació davant el mateix organisme de control.

5. L'empresa ha d'informar l'organisme de control de qualsevol canvi, per petit que sigui, que hagi introduït o tingui previst introduir en el model aprovat, incloses les noves extensions o variants no precisades en la documentació tècnica inicial. L'organisme de control ha d'estudiar aquests canvis i informar el sol·licitant si el certificat d'examen de tipus de la modificació important és vàlid per als canvis comunicats.

6. Cada organisme de control ha de comunicar a la comunitat autònoma que l'hagi habilitat i als altres organismes de control les referències de:

- 1r Els certificats d'examen de tipus de modificació important que hagi expedit.
- 2n Els certificats d'examen de tipus de modificació important que hagi retirat.

7. L'empresa ha de conservar una còpia dels certificats d'examen de tipus de modificació important i dels seus complements, juntament amb la documentació tècnica, durant un termini de deu anys a partir de l'última data de realització d'una modificació important de l'ascensor de conformitat amb el model examinat.

ANNEX II

Control final de modificació

1. L'empresa que faci la modificació important (d'ara endavant «l'empresa») ha de prendre totes les mesures necessàries perquè la modificació important que es faci sobre un ascensor s'ajusti al model descrit en el certificat d'examen de tipus de modificació important, efectuat segons l'annex I, i l'ascensor modificat compleixi les prescripcions reglamentàries o els requisits essencials de seguretat i salut aplicables.

2. L'empresa ha de triar l'organisme de control, d'acord amb l'epígraf 3 de l'article 10 d'aquesta ITC, que farà el control final de la modificació important de l'ascensor.

L'organisme de control ha de rebre la documentació següent:

- a) El plànol de conjunt de l'ascensor modificat.
- b) Els plànols i esquemes necessaris per al control final, sobretot els esquemes dels circuits de comandament.
- c) Un exemplar, si escau, del complement del manual de funcionament.

L'organisme de control no pot exigir plànols detallats o informació precisa que no siguin necessaris per comprovar la conformitat de la modificació important amb el model descrit en el certificat d'examen de tipus de modificació important, i la de l'ascensor modificat amb la reglamentació aplicable.

3. Per comprovar la conformitat de l'ascensor modificat amb les corresponents prescripcions reglamentàries o requisits de seguretat i salut, l'organisme de control ha de

dur a terme els assajos o proves adequades. Aquests assajos o proves no poden ser més severs que els exigits per a la primera posada en servei de l'ascensor.

Els assajos o proves esmentats s'han de referir principalment, si és pertinent, a:

- a) L'examen de la documentació, per comprovar que la modificació s'ajusta al model aprovat en l'examen de tipus de modificació important.
- b) El funcionament de l'ascensor modificat buit i amb càrrega màxima, per comprovar el muntatge correcte i el bon funcionament dels dispositius de seguretat (extrem del recorregut, bloquejos, etc.).
- c) El funcionament de l'ascensor modificat buit i amb càrrega màxima, per comprovar el correcte funcionament dels dispositius de seguretat en cas d'interrupció del subministrament d'energia.
- d) L'assaig estàtic amb una càrrega d'1,25 vegades la càrrega nominal.

Després d'aquests assajos, l'organisme de control ha de comprovar que no s'ha produït cap deformació ni deteriorament que posi en perill la utilització de l'ascensor modificat.

4. Si l'ascensor modificat compleix les disposicions de la reglamentació aplicable, l'organisme de control ha d'expedir un certificat de control final de modificació important en el qual han de constar els controls i assajos efectuats.

Si l'organisme de control es nega a expedir el certificat de control final de modificació important, ha de motivar la decisió de manera detallada, precisar els requisits que es consideren incomplets i informar de la possibilitat de recurs davant la comunitat autònoma. Si l'empresa accepta la decisió de l'organisme de control, o aquesta, si escau, és confirmada per l'òrgan competent de la comunitat autònoma, ha de sol·licitar un nou control final davant el mateix organisme de control.

5. L'empresa ha de conservar una còpia de la declaració de conformitat i del certificat de control final de modificació important durant un període d'almenys deu anys a partir de l'última data de realització d'una modificació important de l'ascensor de conformitat amb el model objecte d'examen de tipus, i ha d'incloure una còpia de la documentació en el registre de l'ascensor.

ANNEX III

Verificació per unitat d'una modificació

1. L'empresa que faci la modificació important (d'ara endavant «l'empresa»), ha de presentar la sol·licitud de verificació per unitat d'una modificació important, d'acord amb l'epígraf 3 de l'article 10 d'aquesta ITC, a un organisme de control escollit lliurement.

La sol·licitud ha d'incloure:

- a) El nom i l'adreça de l'empresa, així com el lloc on està instal·lat l'ascensor.
- b) Una declaració escrita en la qual s'especifiqui que la mateixa sol·licitud no s'ha presentat a cap altre organisme de control.
- c) La documentació tècnica relativa a la modificació important.

2. La documentació tècnica relativa a la modificació important ha de permetre l'avaluació de la conformitat de l'ascensor modificat amb les prescripcions o els requisits pertinents de la reglamentació aplicable i la comprensió del disseny, de la instal·lació i del funcionament d'aquest.

En la mesura que sigui necessari per a l'avaluació de la conformitat, la documentació tècnica relativa a la modificació important ha d'incloure els elements següents:

- a) Descripció general de la modificació important model i la manera com afecta l'ascensor instal·lat.
- b) Plans o esquemes de disseny.

c) Les prescripcions o els requisits essencials que són pertinents de la reglamentació aplicable i la solució adoptada per complir-los (per exemple: norma harmonitzada).

d) Si escau, els resultats dels assajos o dels càlculs, duts a terme o subcontractats per l'empresa.

e) Un exemplar del complement del manual de funcionament.

f) Si escau, còpia de les declaracions «UE», de conformitat dels components de seguretat utilitzats.

3. L'organisme de control ha d'examinar la documentació tècnica i fer els assajos o les proves adequades per verificar la conformitat de l'ascensor modificat amb la reglamentació aplicable. Aquests assajos o proves no poden ser més severes que els exigits per a la primera posada en servei de l'ascensor.

En cas que l'ascensor modificat s'ajusti a les prescripcions o els requisits pertinents, l'organisme de control ha d'expedir un certificat de verificació per unitat de modificació important, el qual ha d'incloure el nom i l'adreça de l'empresa titular de la modificació, les conclusions del control, les condicions de validesa del certificat i les dades necessàries per identificar la modificació important aprovada.

Si l'organisme de control es nega a expedir el certificat de verificació per unitat de la modificació important, ha de motivar la decisió de manera detallada, precisar els requisits que es consideren incomplets, i informar de la possibilitat de recurs davant la comunitat autònoma. Si l'empresa accepta la decisió de l'organisme de control, o aquesta, si escau, és confirmada per l'òrgan competent de la comunitat autònoma, ha de sol·licitar una nova verificació davant el mateix organisme de control.

4. L'empresa ha de conservar a disposició dels òrgans competents de les comunitats autònomes una còpia dels certificats de verificació unitària, juntament amb la documentació tècnica, durant un termini de deu anys a partir de la data de realització de la modificació important de l'ascensor, i incloure una còpia de la documentació en el registre de l'ascensor.

ANNEX IV

Sistema de gestió de la qualitat de modificacions importants

1. L'empresa que faci la modificació important de l'ascensor (d'ara endavant «l'empresa») ha d'aplicar un sistema de gestió de qualitat certificat per al disseny, la fabricació, el muntatge, la instal·lació, el control final dels ascensors i els assajos, tal com especifica l'epígraf 2, i està subjecte a la vigilància esmentada a l'epígraf 3.

2. Sistema d'assegurament de la qualitat.

2.1 L'empresa ha de presentar una sol·licitud d'avaluació del seu sistema de gestió de la qualitat per a les modificacions importants a un organisme de control acreditat, d'acord amb l'apartat 3 de l'article 10 de la ITC, lliurement escollit.

La sol·licitud ha d'incloure:

1r Tota la informació pertinent sobre els ascensors, sobretot la que faciliti una millor comprensió de la relació entre el disseny i el funcionament de l'ascensor i que permeti avaluar la conformitat amb les prescripcions i els requisits de la reglamentació aplicable, així com

2n La documentació relativa al sistema de gestió de qualitat.

2.2 El sistema de gestió de qualitat ha d'assegurar la conformitat dels ascensors modificats amb les prescripcions i els requisits pertinents de la reglamentació aplicable. Tots els elements, requisits i disposicions adoptats per l'empresa han de figurar en una documentació portada de manera sistemàtica i ordenada en forma de mesures, procediments i instruccions escrites. Aquesta documentació del sistema de gestió de

qualitat ha de permetre una interpretació uniforme de les mesures de procediment i de qualitat com, per exemple, els programes, plans, manuals i expedients de qualitat.

En especial, aquesta documentació ha d'incloure una descripció adequada de:

1r Els objectius de qualitat, l'organigrama i les responsabilitats del personal de gestió i els seus poders quant a la qualitat del disseny i la qualitat de les modificacions importants dels ascensors;

2n Les especificacions tècniques del disseny, incloses les normes harmonitzades que, si escau, s'hagin d'aplicar i, quan aquestes normes no s'apliquin totalment, els mitjans que s'hagin d'utilitzar perquè es compleixin els requisits pertinents;

3r Les tècniques de control i verificació del disseny, els procediments i les activitats sistemàtiques que s'hagin d'utilitzar en aplicació del disseny de les modificacions importants dels ascensors;

4t Els controls i assajos que s'hagin de fer quan es rebin subministraments de materials, de components i de subconjunts;

5è Les tècniques corresponents de muntatge i instal·lació i de control de qualitat, i els procediments i les activitats sistemàtiques que s'hagin d'utilitzar;

6è Els controls i assajos que s'hagin d'efectuar abans, durant i després de la instal·lació;

7è Els expedients de qualitat com, per exemple, els informes d'inspecció i les dades d'assajos i de calibratge, els informes sobre la qualificació del personal afectat, etc., així com

8è Els mitjans per verificar l'obtenció de la qualitat desitjada en matèria de disseny i instal·lació, i el funcionament eficaç del sistema de gestió de qualitat.

2.3 Control de disseny. Quan el disseny no sigui totalment conforme amb les normes harmonitzades, l'organisme de control ha d'examinar la conformitat del disseny amb les disposicions pertinents de la reglamentació aplicable i, en cas que sigui així, expedir a l'empresa un certificat d'examen del disseny, que precisi els límits de la seva validesa i les dades necessàries per a la identificació del disseny aprovat.

2.4 Control del sistema de gestió de qualitat. L'organisme de control ha d'avaluar el sistema de gestió de qualitat per determinar si compleix els requisits a què es refereix l'epígraf 2.2. Ha de donar per descomptat el compliment d'aquests requisits quan es tracti de sistemes de qualitat que apliquin la norma UNE-EN-ISO 9001.

L'equip d'auditors ha de disposar d'almenys un membre que tingui experiència d'assessor en l'àmbit de la tecnologia dels ascensors. El procediment d'avaluació ha d'incloure una visita als centres de treball locals de l'empresa i una visita a una de les obres d'instal·lació.

La decisió s'ha de notificar a l'empresa. Aquesta notificació ha d'incloure les conclusions del control i la decisió d'avaluació motivada.

2.5 L'empresa es compromet a complir les obligacions que es derivin del sistema de gestió de qualitat tal com s'hagi aprovat i a fer que continuï sent adequat i eficaç.

L'empresa ha de mantenir informat l'organisme de control que hagi aprovat el sistema de gestió de qualitat de qualsevol projecte d'adaptació del sistema de gestió de qualitat.

L'organisme de control ha d'avaluar les modificacions proposades i decidir si el sistema de gestió de qualitat modificat continua complint els requisits que conté l'epígraf 2.2, o si és necessària una nova avaluació.

L'organisme ha de notificar la seva decisió a l'empresa. Aquesta notificació ha d'incloure les conclusions del control i la decisió d'avaluació motivada.

3. Vigilància sota la responsabilitat de l'organisme de control.

3.1 L'objectiu de la vigilància consisteix a cerciorar-se que l'empresa compleix degudament les obligacions que es derivin del sistema de gestió de qualitat aprovat.

3.2 L'empresa ha d'autoritzar l'organisme de control a tenir accés, amb finalitats d'inspecció, a les seves instal·lacions de disseny, fabricació, muntatge, instal·lació, inspecció, assaig i emmagatzematge, i li ha de facilitar tota la informació necessària, en particular:

- 1r La documentació sobre el sistema de gestió de qualitat.
- 2n Els expedients de qualitat previstos en la fase de disseny del sistema de gestió de qualitat, com, per exemple, els resultats de les anàlisis, càlculs, assajos, etc., i
- 3r Els expedients de qualitat previstos en la fase del sistema de gestió de qualitat dedicada a la recepció de subministraments i a la instal·lació, com, per exemple, entre d'altres, els informes d'inspecció i les dades d'assajos, les dades de calibratge, els informes sobre la qualificació del personal afectat, etc.

3.3 L'organisme de control ha de fer auditories periòdiques, com a mínim anuals, per cerciorar-se que l'empresa manté i aplica el sistema de gestió de qualitat, i li ha de facilitar un informe d'aquestes.

3.4 A més, l'organisme de control pot efectuar visites d'inspecció sense avisar als locals de l'empresa o a alguna de les obres d'execució d'una modificació important. En el transcurs d'aquestes visites, l'organisme de control pot efectuar o fer que s'efectuïn assajos per comprovar, si és necessari, que el sistema de gestió de qualitat funciona correctament. Aquest organisme ha de facilitar a l'empresa un informe de la inspecció i, quan s'hagin fet assajos, un informe d'aquests.

4. L'empresa ha de mantenir a disposició dels òrgans competents de les comunitats autònomes, durant deu anys a partir de la data de la modificació important d'un ascensor, efectuada d'acord amb el sistema aprovat:

- 1r La documentació que estableix l'epígraf 2.1.
- 2n Les adaptacions que estableix el paràgraf segon de l'epígraf 2.5.
- 3r Les decisions i els informes de l'organisme de control que estableix l'últim paràgraf de l'epígraf 2.5 i els epígrafs 3.3 i 3.4.

5. Cada organisme de control ha de comunicar a la comunitat autònoma que l'hagi habilitat les referències de:

- 1r Els sistemes de gestió de la qualitat que hagi expedit i
- 2n Els sistemes de gestió de la qualitat que hagi retirat.

ANNEX V

Butlletí de revisió de manteniment

Núm. RAE:	Adreça		
Data revisió:	Hora inici:	Hora finalització:	
Empresa conservadora			
☐ Revisió mensual			
Portes (a totes):		• Funcionament del motor, sorolls anormals (F)	
• Funcionament (F)		• Neteja dels elements propis de l'ascensor i informar la propietat de l'existència d'elements aliens a l'ascensor i la seva obligació de retirar-los de manera immediata.	• Comprovació fotocèl·lula, contacte d'obertura i botó de reobertura (F)
• Panys (tanca mecànica, control elèctric i presència de fulla) (F)		• Sistema de rescat manual o elèctric (F)	• Botonera de revisió, parades pisos, stop, afluixament d'elements de suspensió (F)
• Estat general (jocs, tiradors, deformacions, oxidacions, senyalitzacions, etc.) (V)		• Elements de fixació i d'actuació del limitador (V)	• Amaratges dels elements de suspensió a la cabina (V)
• Espieres o senyals lluminosos de presència (V)		A la cambra de politges:	• Sistema paracaigudes (V)
• Dispositius de protecció davant del tancament de les portes (F)		• Accés (V)	• Sistema salvavides (F)
A la cambra de màquines o armari de maniobra:		• Porta (V)	Al buit:
• Accés (V)		• Pany (F)	• Estat general de parets, ventilació, instal·lacions estranyes (V)
• Porta (V)		• Enllumenat (F)	• Finals de carrera (F)
• Pany porta (F)		• Interruptor de parada (F)	• Contrapès, bastidor, amaratges (V)
• Interruptor general, magnetotèrmics, diferencials (A)		• Endolls, sostre, terra, politges (V)	• Elements de fixació i actuació del limitador (V)
• Il·luminació (F)		• Neteja dels elements propis de l'ascensor, i informar la propietat de l'existència d'elements aliens a l'ascensor i la seva obligació de retirar-los de manera immediata.	• Guies i subjeccions (V)
• Parets, ventilació, accés a bancada, instal·lacions estranyes (V)		A la cabina:	• Amortidors (V)
• Fre (F)		• Estat general, enllumenat; rètols i plaques, i retirar els no obligatoris (V)	• Il·luminació (F)
• Instruccions d'emergència, palanca fre (V)		• Funcionament, sorolls (F)	• Interruptor de parada al fossat (F)
• Màquina, nivell i fuites d'oli, quadre de maniobra, limitador de velocitat (V)		• Botonera, alarma, llum emergència (F)	• Comprovar fuites d'oli (F)
• Politja, cables (V)		• Comprovació comunicació bidireccional (F)	• Tensió cable limitador i el seu amaratge a cabina (F)
		• Porta de cabina (F)	• Neteja del fossat.
☐ Revisió semestral			
A cambra de màquines i de politges:		• Comprovar el quadre de maniobra (F)	• Comprovar el sistema d'amaratges de cabina (F)
• Comprovar jocs a la màquina (F)		• Comprovar la vàlvula de seguretat de la central hidràulica (A)	Buc:
• Comprovar el lliscament dels elements de suspensió (F)		• Comprovar l'estat de l'oli (F)	• Comprovar el sistema d'amaratges del contrapès (F)
• Comprovar el limitador de velocitat, el seu contacte elèctric, politja, politjó i altres elements (A)		A la cabina	• Revisar bastidor del contrapès (F)
		• Comprovar jocs cabina (sabates, fregadores, rodadores) (F)	• Comprovar el recorregut de seguretat (F)
☐ Revisió anual			
• Comprovació de la velocitat tret limitador (F)		• Comprovació de la vàlvula paracaigudes (A)	• Neteja del buc
• Comprovacions amaratges de les guies (F)			
Altres operacions de manteniment, reparacions, canvis de components			
Conservador/a (nom i cognoms)			
		Signatura del conservador/a	

ANNEX VI

Model orientatiu de documentació per al registre dels ascensors

NÚM. RAE:
DATA DE REGISTRE:

TIPUS ACTUACIÓ	☐ Nova	☐ Baixa	☐ Substitució (RAE núm.)
	☐ Modificació	☐ Fora de servei temporal	☐ Posada en servei després parada
TIPUS ACTUACIÓ	☐ Baixa conservadora	☐ Canvi/Nova conservadora	☐ Canvi de titular

EMPLAÇAMENT DE LA INSTAL·LACIÓ							
Adreça:				Ref. identificadores:		Coordenades UTM:	
Localitat:		CP:		Polígon:		Parcel·la:	
Ref. cadastral:				Subàrea:		U. urbana:	

DADES INSTAL·LACIÓ		☐ $V > 0,15 \text{ m/s}$	☐ $V \leq 0,15 \text{ m/s}$
Tipus d'aparell:		Destinació:	
Cambra de màquines:	☐	Velocitat nominal	- m/s
Nre. de persones		Càrrega útil:	kg
		Refugi reduït:	☐
		Núm. de resolució:	

DOCUMENTACIÓ PRESENTADA	
Declaració UE de conformitat	☐
Contracte de manteniment	☐
Fitxa tècnica i plànols	☐
Certificat de control final d'organisme notificat	☐
Inspecció periòdica	☐
Altres	

TITULAR DE LA INSTAL·LACIÓ			
Nom/Raó social:			NIF
Adreça:			
Localitat:		CP:	Província:
Telèfon:		Mòbil:	E-mail:

Aquest document acredita que, després de la recepció de la documentació de la instal·lació referenciada, s'ha procedit a registrar-la de conformitat amb el Reial decret 355/2024, de 2 d'abril, pel qual s'aprova la Instrucció tècnica complementària ITC AEM 1 "Ascensors", que regula la posada en servei, la modificació, el manteniment i la inspecció dels ascensors, així com l'increment de la seguretat del parc d'ascensors existent.

El registre de la documentació no suposa en cap cas la seva aprovació tècnica, ni un pronunciament favorable sobre la idoneïtat tècnica de la instal·lació.

de/d' de 20

ANNEX VII**Mesures mínimes de seguretat a implantar en els ascensors existents**

Tots els ascensors inclosos en el camp d'aplicació d'aquesta instrucció tècnica, a excepció dels que disposin d'una declaració de conformitat CE amb la Directiva 2006/42/CE, de conformitat UE amb el Reglament (UE) 2023/1230 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2023, o de conformitat UE amb la Directiva 2014/33/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, existents a la data d'entrada en vigor d'aquest Reial decret, han d'incorporar obligatòriament, i en els terminis que s'estableixen a continuació, les mesures de seguretat següents.

1. Anivellament deficient. Seguretat i accessibilitat.

a) En el termini de sis mesos en cas d'accident per manca d'anivellament, o quan es canviï el grup tractor, s'han de fer les modificacions necessàries per aconseguir una precisió d'aturada, segons UNE EN 81-20, 5.12.1.1.4, d'almenys ± 10 mm i una precisió d'anivellament de ± 20 mm, i és recomanable l'ús d'un variador de freqüència, o

b) Qualsevol ascensor dotat d'accionament elèctric d'una velocitat, en el qual es mesurin, durant la inspecció periòdica obligatòria, valors de precisió d'aturada o d'anivellament diferents dels de la norma UNE EN 81-20 que esmenta el paràgraf anterior, ha d'incorporar, en el termini d'un any, les modificacions necessàries per garantir aquests valors. Els valors de precisió d'aturada i anivellament esmentats s'han d'aconseguir amb desceleracions, durant el procés de frenada, no superiors a la de la gravetat (UNE EN 81-20, 5.9.2.2.2).

2. Protecció de l'usuari o usuària contra el tancament de portes durant l'entrada o sortida de la cabina.

Tots els ascensors equipats amb portes d'accionament automàtic han d'incorporar un dispositiu de protecció que cobreixi l'obertura des d'almenys 25 mm i fins a 1.600 mm sobre el llindar de cabina (UNE EN 81-20, 5.3.6.2.2.1.b.1 i 5.3.6.2.2.1.b.2), sempre que aquesta mesura sigui tècnicament viable, no impliqui la substitució de les portes existents i la seva implementació sigui econòmicament favorable en relació amb la substitució d'aquestes portes.

Sempre tenint en consideració les condicions anteriors, en cas d'accident, el dispositiu s'ha d'instal·lar en un termini de 6 mesos, i en cas que no hi hagi aquesta protecció, s'ha d'instal·lar en el termini d'un any a partir de la primera inspecció periòdica en què se'n detecti l'absència.

3. Protecció de l'usuari o usuària contra els moviments ascendents incontrolats de la cabina i els moviments incontrolats de cabina en repòs i portes obertes.

En el moment en què es canviïn simultàniament el grup tractor (sigui elèctric o hidràulic) i la maniobra, tots els ascensors estan obligats a incorporar aquests dispositius de seguretat.

4. Comunicació bidireccional a la cabina. Rescat d'usuaris atrapats.

Tots els ascensors que no disposin d'un sistema de comunicació bidireccional han d'incorporar un dispositiu de comunicació bidireccional que garanteixi que els usuaris atrapats puguin demanar auxili en qualsevol moment a un centre de rescat. Aquest sistema que s'incorpora, ha de ser accessible a persones amb discapacitat física d'acord amb les categories de discapacitat considerades a l'annex corresponent de la norma UNE EN 81-70+A1.

S'ha d'instal·lar en el termini d'un any a partir de la primera inspecció periòdica en què se'n detecti l'absència.

5. Substitució de guies.

Els ascensors existents, llevat dels catalogats com a patrimoni historicoartístic, no han de tenir guies de cabina o contrapès que incorporin dispositius paracaigudes de tipus cilíndric, de rail o de fusta.

Els terminis d'adequació són els següents:

1r En ascensors instal·lats abans del 6 de setembre de 1952 s'han de substituir a partir de la primera inspecció periòdica en la qual se'n detecti l'existència, abans de tres anys en cas de tenir guies de fusta o cilíndriques buides, i sis anys en la resta dels casos.

2n En ascensors instal·lats entre el 6 de setembre de 1952 i l'1 d'abril de 1967 s'han de substituir a partir de la primera inspecció periòdica en la qual se'n detecti l'existència, abans de tres anys en cas de tenir guies de fusta o cilíndriques buides, i vuit anys en la resta dels casos.

3r En ascensors instal·lats a partir de l'1 d'abril de 1967 s'han de substituir a partir de la primera inspecció periòdica en la qual se'n detecti l'existència, abans de deu anys.

6. Dispositius de control de càrrega.

Els ascensors existents que no disposin de cap dispositiu que impedeixi la sobrecàrrega de la cabina n'han d'instal·lar un d'acord amb l'apartat 5.12.1.2. de la norma UNE EN 81-20, sempre que aquesta mesura sigui tècnicament viable i no impliqui la substitució del quadre de maniobra. S'ha d'instal·lar en el termini d'un any a partir de la primera inspecció periòdica en què se'n detecti l'absència. Els ascensors catalogats com a patrimoni historicoartístic, en els quals no s'hagin substituït les guies d'acord amb el que indica l'apartat anterior, han de reduir al 50 % la seva càrrega nominal.

En cas de substitució del quadre de maniobra, aquest dispositiu s'ha d'implementar.

7. Contrapès.

Els ascensors existents, llevat dels que tinguin marcatge CE o estiguin catalogats com a patrimoni historicoartístic, han de complir els apartats 5.4.11. i 5.7.1 de la norma UNE EN 81-20 per garantir la seguretat del guiatge del contrapès i dels pesos que el formen. S'han d'adoptar les mesures necessàries perquè els contrapesos i el seu sistema de guiatge es puguin inspeccionar en tot el recorregut. En cas de masses d'equilibratge o contrapesos situats en un buc separat, aquests han de complir el que especifica l'article 5.4 de la norma UNE EN 81-21.

Els terminis d'adequació són els següents:

1r En ascensors instal·lats amb anterioritat al 6 de setembre de 1952 s'han de substituir a partir de la primera inspecció periòdica en la qual se'n detecti l'existència, abans de tres anys en cas de tenir guies de fusta o cilíndriques buides, i abans de sis anys en la resta dels casos.

2n En ascensors instal·lats entre el 6 de setembre de 1952 i l'1 d'abril de 1967 s'han de substituir a partir de la primera inspecció periòdica en la qual se'n detecti l'existència, abans de tres anys en cas de tenir guies de fusta o cilíndriques buides, i abans de vuit anys en la resta dels casos.

3r En ascensors instal·lats a partir de l'1 d'abril de 1967 s'han de substituir a partir de la primera inspecció periòdica en la qual se'n detecti l'existència, abans de deu anys.

8. Mesures d'increment de la seguretat derivades de legislacions anteriors.

Les mesures de seguretat següents, incloses en el Reial decret 57/2005, de 21 de gener, continuen sent d'incorporació obligada en ascensors existents en el moment de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

a) Instal·lar en el fossat un interruptor d'aturada, un interruptor d'il·luminació del buc i una presa de corrent, per a ús del personal de manteniment.

- b) Modificar el faldó sota el llindar de la cabina, fent-lo de la màxima altura possible, compatible amb la profunditat del fossat, fins a un màxim de 75 cm.
- c) Dotar de portes les cabines, juntament amb un indicador posicional de la cabina, visible des de l'interior.
- d) Instal·lar il·luminació i alarma d'emergència a la cabina.
- e) Dotar de protecció les politges de reenviament de suspensió, de desviament, de compensació i de màquines.
- f) Instal·lar contacte de seguretat d'afluixament de cable limitador.
- g) Dotar d'un dispositiu d'aturada que actuï quan l'ascensor no arrenqui o patinin els cables.
- h) Possibilitar que es pugui controlar fàcilment, des de la sala de màquines, si la cabina es troba en una zona de desenclavament.
- i) En els motors alimentats directament per una xarxa, l'arribada d'energia ha de ser tallada per dos contactors independents.
- j) Instal·lar una barana al sostre de la cabina quan l'espai lliure entre la vora del sostre i la paret del buc sigui superior a 30 cm.
- k) Eliminar l'amiant dels mecanismes de frenada, quan se substitueixin.
- l) Quan es canviï una bomba de l'equip hidràulic, el nou equip ha de disposar d'una bomba manual per desplaçar la cabina cap a dalt.
- m) Quan es canviï la cabina, s'han d'instal·lar en aquesta i en el replà òrgans de comandament intel·ligibles per a persones minusvàlides.

ANNEX VIII

Manual de funcionament

Es considera manual:

1) Les «Instruccions» o «Manuals d'instruccions» que els instal·ladors/es o fabricants han de lliurar als propietaris/àries, segons sigui el cas, en el moment de la introducció en el mercat dels aparells elevadors en compliment del que estipula l'annex I del Reial decret 1314/1997, d'1 d'agost, i el Reial decret 203/2016, de 20 de maig, relatiu als ascensors, el Reial decret 1644/2008, de 10 d'octubre, i el Reglament (UE) 2023/1230 del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2023, relatiu a les màquines, que li siguin aplicables.

És responsabilitat del o la titular de l'ascensor conservar-los i custodiar-los, així com assegurar-se que, quan escaigui, les successives empreses conservadores amb qui pugui subscriure un contracte de manteniment o efectuar modificacions o reparacions els actualitzin.

2) En absència de les instruccions anteriors, bé per extraviament de les originals o bé perquè la introducció en el mercat es va produir abans de l'entrada en vigor del Reial decret 1314/1997, d'1 d'agost, el manual de funcionament ha d'estar format per les instruccions elaborades per l'empresa conservadora per a l'ascensor objecte de les seves tasques de manteniment.

En aquest cas, les instruccions han de contenir, sempre que sigui tècnicament viable, almenys la informació següent:

- a) Instruccions per al rescat d'usuaris atrapats.
- b) Procediments d'accés al sostre de cabina, fossat i altres espais de maquinària rellevants.
- c) Esquemes elèctrics de potència, cadena de seguretat i circuits d'il·luminació normal i d'emergència en buc i cabina.
- d) Instruccions d'ús i prova del sistema de comunicació bidireccional.
- e) Identificació dels components de seguretat.
- f) Procediment per posar fora de servei, de manera segura, l'ascensor.
- g) Disponibilitat i tipus d'espais de refugi al sostre i fossat.

h) En els casos de modificacions de l'ascensor, les instruccions de l'empresa instal·ladora-conservadora referides a aquestes.

i) Instruccions completes sobre el funcionament de l'ascensor, programació i codis de menú contextual, perquè l'aparell pugui ser mantingut en condicions correctes de funcionament.

3) Al final de la relació contractual entre el/la titular i l'empresa conservadora, aquesta ha de lliurar una còpia al primer de les instruccions degudament actualitzades, incloent-hi les modificacions pertinents ocasionades per les actuacions efectuades durant la durada de la relació contractual.

4) En tots els casos, el manual ha d'estar a disposició de l'òrgan competent de la comunitat autònoma i s'ha de lliurar prèvia sol·licitud d'aquest òrgan.

5) En qualsevol cas, el manual de funcionament ha d'incloure el protocol d'actuació en cas de rescat. Aquest protocol ha de preveure, de forma justificada, el nombre de conservadors necessaris, especialment en el cas d'establiments de pública concurrència i en els quals es requereixi la manipulació de l'aparell des del quadre de comandament i la posició de l'habitacle, així com quan la visibilitat i l'accés a aquest no pugui ser controlada per una única persona des del quadre de comandaments.

ANNEX IX

Rètol d'inspeccions periòdiques

Característiques:

1. Mida de l'etiqueta: amplada: 96 mm; alçària: 56 mm.
2. Colors:

Etiqueta favorable: color verd (pantone 622U).

Etiqueta condicionada: color groc (pantone 7408U).

Etiqueta fora de servei: color vermell (pantone 032U).

Caràcters en negre.

3. El distintiu d'inspecció ha de ser autoadhesiu, no pot ser reutilitzable i ha de ser resistent als productes de neteja.

4. Abans de col·locar-lo s'ha d'emplenar el núm. de RAE, l'organisme actuant, el número del certificat d'inspecció periòdica favorable i la data de la inspecció.

5. Abans de col·locar-lo s'han de perforar les caselles corresponents a la següent inspecció.

6. El distintiu s'ha de col·locar en un lloc visible de la cabina (preferentment a la zona més il·luminada) a una altura compresa entre els 1,80 i 1,90 m d'altura des del terra de la cabina.

Pròxima inspecció	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026				
INSPECCIÓ ASCENSOR					PERIÒDICA							
Organisme de control núm.: LOGO ORGANISME DE CONTROL					Núm. RAE:							
					FAVORABLE (Sense defectes)							
Núm. de certificat												
Data inspecció												

Pròxima inspecció	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026				
INSPECCIÓ ASCENSOR					PERIÒDICA ●							
Organisme de control núm.: LOGO ORGANISME DE CONTROL					Núm. RAE:							
					FAVORABLE (Amb defectes lleus)							
Núm. de certificat					DESFAVORABLE (Amb defectes greus) ^o ●							
Data inspecció												

ASCENSORS - INSPECCIÓ PERIÒDICA	
INSPECCIÓ ASCENSOR	PERIÒDICA
Organisme de control núm.:	Núm. RAE:
LOGO ORGANISME DE CONTROL	DESFAVORABLE FORA DE SERVEI
Núm. de certificat	
Data inspecció	

ANNEX X

Competències del conservador/a d'ascensors

Conservador/a d'ascensors. Competències a avaluar per les entitats acreditades per a la certificació de persones com a conservador/a d'ascensors

Competència general: fer les operacions de posada en marxa i manteniment d'ascensors en edificis i indústries, d'acord amb els processos i plans establerts, amb la qualitat requerida, complint la normativa i reglamentació vigent i en condicions de seguretat personal i mediambiental.

Competències específiques:

Instal·lacions d'ascensors.

1. Coneixement i adequació dels subconjunts i conjunts mecànics d'ascensors, a partir de fulls de processos, plànols i especificacions tècniques, per garantir el compliment de les normes vigents, les condicions de funcionament, la qualitat i les condicions de seguretat personal i mediambiental.

a) Anàlisi del funcionament de grups mecànics i electromecànics d'ascensors, identificant els diferents mecanismes que els constitueixen i descrivint la funció que fan, així com les seves característiques tècniques, utilitzant la seva documentació tècnica.

b) Interpretació de croquis i imatges de conjunts, peces i esquemes d'ascensors.

c) Manteniment d'elements mecànics i electromecànics d'ascensors, fent proves funcionals dels conjunts afectats, utilitzant les eines i els equips requerits, en condicions de seguretat.

2. Coneixement i adequació d'elements elèctrics d'ascensors, a partir de fulls de procediment, plànols i especificacions tècniques, per garantir les condicions de funcionament i qualitat, en condicions de seguretat personal i mediambiental.

a) Anàlisi del funcionament de les instal·lacions elèctriques utilitzades en ascensors, mitjançant la documentació tècnica d'aquestes.

b) Manteniment de quadres elèctrics i instal·lacions elèctriques per a ascensors, a partir de la documentació tècnica, aplicant el reglament electrotècnic de baixa tensió i actuant amb normes de prevenció de riscos laborals.

3. Coneixement i adequació dels equips i sistemes de control (elèctric, electrònic i hidràulic, entre d'altres) d'ascensors, a partir de plànols, esquemes, especificacions i manuals tècnics del fabricant, complint la normativa vigent, en condicions de qualitat, seguretat personal i mediambiental.

Ajust de sistemes hidràulics d'ascensors, fent la seva posada al punt, a partir d'especificacions tècniques.

4. Comprensió de la interconnexió dels elements de comandament, control (elèctric, electrònic i hidràulic, entre d'altres) i protecció elèctrica d'ascensors, a partir de plànols, esquemes i especificacions tècniques, complint la normativa vigent i normes de prevenció de riscos laborals i mediambientals.

5. Realització de les proves de funcionament previ, posada a punt i seguretat dels subconjunts, conjunts i sistemes integrants d'instal·lacions d'ascensors, aplicant el protocol establert, complint la reglamentació vigent i condicions de prevenció de riscos laborals i mediambientals.

a) Fer, amb precisió i seguretat, operacions d'ajust i regulació en sistemes mecànics, hidràulics, utilitzats en ascensors, per complir amb els requisits de posada a punt dels equips, a partir de la seva documentació tècnica i a partir del procediment requerit.

b) Mesurar, amb precisió i seguretat, les magnituds elèctriques i hidràuliques fonamentals, presents en les instal·lacions d'ascensors, utilitzant els instruments requerits en cada cas i actuant amb normes de seguretat personal i dels materials utilitzats.

6. Col·laboració en la posada en marxa d'ascensors seguint la normativa vigent i tenint en compte les prescripcions tècniques establertes.

7. Fer el rescat de persones atrapades en ascensors garantint la seva seguretat d'acord amb els protocols de seguretat establerts en els programes d'ús i manteniment en funció del tipus d'aparell i les circumstàncies de l'atrapament.

Manteniment d'ascensors.

8. Realització de les operacions d'inspecció-manteniment preventiu d'ascensors, d'acord amb la normativa vigent d'inspeccions tècniques, el pla i els procediments de manteniment establerts, d'acord amb les normes del fabricant i complint les normes de prevenció de riscos laborals i mediambientals.

9. Localització i diagnòstic de fallada o avaria dels elements del sistema mecànic d'ascensors, utilitzant plànols i informació tècnica i aplicant procediments establerts.

a) Diagnosticar l'estat dels elements i les peces d'ascensors, aplicant tècniques de mesura i observació, a partir de la documentació tècnica.

b) Fer operacions de manteniment d'ascensors, que no impliquin substitució d'elements, seleccionant els procediments i amb la seguretat requerida.

10. Realització de les operacions de reparació per substitució de peces o elements del sistema mecànic d'ascensors, establint el procés de desmuntatge/muntatge, utilitzant manuals d'instruccions i plànols, restablint les condicions funcionals, amb la qualitat i seguretat requerides.

a) Muntatge i desmuntatge d'elements mecànics d'ascensors, fent proves funcionals dels conjunts afectats, utilitzant les eines i equips requerits, en condicions de seguretat.

b) Interpretar plànols i documentació tècnica d'elements i sistemes mecànics d'ascensors.

11. Localització i diagnòstic, al seu nivell, de fallada o avaria dels sistemes elèctrics i automàtics de regulació i control mecànic, hidràulic d'ascensors, utilitzant plànols i informació tècnica i aplicant procediments establerts.

a) Fer operacions de manteniment de les instal·lacions elèctriques (potència, automatismes elèctrics i electrònics) d'ascensors, actuant amb normes de seguretat personal.

b) Muntar quadres per a ascensors, a partir de la documentació tècnica, actuant amb normes de prevenció de riscos laborals.

c) Diagnosticar avaries en els mecanismes i circuits hidràulics i pneumàtics d'ascensors, identificant-ne la naturalesa i aplicant les tècniques més adequades.

d) Fer operacions de manteniment de les instal·lacions elèctriques d'ascensors, que impliquin substitució d'elements, seleccionant els procediments i amb la seguretat requerida.

e) Diagnosticar avaries en les instal·lacions elèctriques o electròniques (potència, automatismes elèctrics o electrònics) d'ascensors, actuant amb normes de seguretat personal i dels materials utilitzats.

f) Interpretar plànols i documentació tècnica d'elements i sistemes mecànics, circuits elèctrics o electrònics, pneumàtics i hidràulics d'ascensors.

12. Realització d'operacions de reparació per substitució d'elements dels sistemes elèctrics i automàtics de regulació i control mecànic, hidràulic i pneumàtic d'ascensors,

utilitzant manuals d'instruccions i plànols, restablint les condicions funcionals, amb la qualitat i seguretat requerides.

13. Realització de la posada a punt dels equips, màquines i sistemes d'ascensors després de la reparació o modificació, efectuant les proves, modificacions i ajustos requerits, a partir de la documentació tècnica, assegurant la fiabilitat del sistema.

14. Actuar segons el pla de prevenció de riscos laborals i mediambientals establert per l'empresa, duent a terme i aplicant les mesures que s'hi preveuen, i complint la legislació i normativa vigent.

Competències d'avaluació pràctica.

15. Participació en la posada a punt de sistemes hidràulics d'ascensors, aplicant tècniques adequades a partir d'especificacions tècniques.

16. Participació en el manteniment de quadres elèctrics i instal·lacions elèctriques per a ascensors, a partir de la documentació tècnica, aplicant el reglament electrotècnic de baixa tensió i actuant amb normes de prevenció de riscos laborals.

17. Col·laboració en el manteniment mecànic d'un ascensor, en situació de servei, amb disposició de la documentació tècnica.

18. Assistència en el diagnòstic i localització d'avaries en la instal·lació d'ascensors.

19. Participació en els processos de treball d'una empresa, seguint les normes i instruccions establertes al centre de treball.

ANNEX XI

Model de fitxa tècnica (característiques principals de l'ascensor RAE)

Data de primera posada en servei: _____, conforme a:		☐ Directiva 2014/33/CE del Parlament Europeu i del Consell sobre Ascensors.	
		☐ ITC MIE-AEM1 del Reglament d'aparells d'elevació i manteniment aprovat pel Reial Decret 2291/1985.	
		☐ Reglament d'aparells elevadors aprovat per l'Ordre de 30 de juny de 1966.	
DADES DE LA INSTAL·LACIÓ			
Adreça		Número / Portal	
Localitat/Municipi:		Codi postal	
Identificació del ascensor dins del edifici			
DADES TÈCNIQUES			
Velocitat nom. m/s	Càrrega nominal kg	Nre. passatgers	Massa de cabina
Recoregut m			
Tipus de sistema de control ☐ Freqüència xarxa 1 V ☐ Freqüència xarxa 2 V ☐ Variació Freqüència ☐ Ward Leonard			
Tipus de guies cabina		Tipus de paracaigudes cabina ☐ Instantani ☐ Instantani efecte esmorteït ☐ Progressiu	
Tipus de guies contrapès _____		Paracaigudes en contrapès : ☐ Per limitador de velocitat ☐ Per aflluixament/trencament de cables	
Accés A (pral.) a plantes		porta cabina fulles pas lliure x mm ☐ Batents ☐ Plegables ☐ Corredisses	
Accés B (____°) a plantes		porta cabina fulles pas lliure x mm ☐ Batents ☐ Plegables ☐ Corredisses	
Tipus de portes 1 a plantes		de 2 fulles ☐ Batents ☐ Corredisses amb accionament ☐ Manual ☐ Automàtic	
Tipus de portes 2 a plantes		de ____ fulles ☐ Batents ☐ Corredisses amb accionament ☐ Manual ☐ Automàtic	
Tipus de màquina ☐ Adherència ☐ Anrosseiment ☐ Hidràulic acció directa ☐ Hidràulic acció indirecta			
Tipus de cilindre ☐ Simple ☐ Telescòpic sincronisme hidràulic ☐ Telescòpic sincronisme cadenes			
Tipus de polijta motriu _____mm (diam.)		Mitjans de suspensió ☐ Cables ☐ Cadenes _____ ☐ Cintes _____	
Protecció de sobrevelocitat pujada ☐ Sobre la cabina ☐ Sobre el contrapès ☐ Sobre els cables ☐ Sobre la polijta o el seu eix			
Tipus d'amortidor ☐ Acumulació d'energia ☐ Dissipació d'energia ☐ Lineal ☐ No lineal ☐ Retorn esmorteït			
Zona de treball per a la maquinària ☐ Fora del buc ☐ Al fossat ☐ Al sostre de cabina ☐ A plataforma			

FITXA TÈCNICA

CARACTERÍSTIQUES PRINCIPALS DE L'ASCENSOR RAE:

CASOS PARTICULARES				
☐ Accessos sota el fossat	☐ Fossat reduït	☐ Fugida reduïda	☐ Sense portes a la cabina	☐ _____

LLISTA DE MODIFICACIONS IMPORTANTS RESPECTE A LA FITXA TÈCNICA ANTERIOR	

El/la representant legal de
l'empresa

Data:

Anvers

COMPONENTS DE SEGURETAT	Identificació del fabricant	Núm. certificat CE de conformitat o marca de tipus	Núm. identificació de l'ON
Dispositiu de bloqueig de les portes de replà			
Paracaigudes de cabina			
Paracaigudes de contrapès			
Limitador de velocitat de cabina			
Limitador de velocitat de contrapès			
Amortidors			
Circuits de seguretat amb components electrònics programables			
Dispositiu de protecció contra sobrevelocitat en pujada (si no s'emptra el paracaigudes)			
Vàlvula Paracaigudes			
Mitjans de protecció del moviment incontrolat de la cabina (A3)			

OBSERVACIONS
(tipus no previstos a la fitxa i disposicions de la legislació aplicable o de les normes harmonitzades que no es compleixen)

ANNEX XII

Normes UNE

UNE 192008-1. Procediment per a la inspecció reglamentària. Ascensors. Part 1: aparells d'elevació recollits en legislació d'ascensors.

UNE 192008-2. Procediment per a la inspecció reglamentària. Ascensors. Part 2: ascensors amb velocitat no superior a 0,15 m/s recollits en legislació de màquines.

UNE 58720:2020. Manteniment preventiu d'ascensors.

UNE-EN 81-20:2020. Regles de seguretat per a la construcció i instal·lació d'ascensors. Ascensors per al transport de persones i càrregues. Part 20: ascensors per a persones i persones i càrregues.

UNE EN 81-21:2022. Regles de seguretat per a la construcció i instal·lació d'ascensors. Ascensors per al transport de persones i càrregues. Part 21: ascensors nous de passatgers i càrregues en edificis existents.

UNE-EN 81-50:2020. Regles de seguretat per a la construcció i instal·lació d'ascensors. Exàmens i assajos. Part 50: regles de disseny, càlculs, exàmens i assajos de components d'ascensor.

UNE-EN 81-70:2022+A1:2022. Regles de seguretat per a la construcció i instal·lació d'ascensors. Aplicacions particulars per als ascensors de passatgers i de passatgers i càrregues. Part 70: accessibilitat als ascensors de persones, incloses les persones amb discapacitat.

UNE-HD 60364-5-51:2010. Instal·lacions elèctriques en edificis. Part 5-51: selecció i instal·lació de materials elèctrics. Regles comunes.

UNE-EN-ISO 9001:2015. Sistemes de gestió de la qualitat. Requisits.